

42. Puoluekokous

42. Partikongressen
27.-29.5. Joensuu Areena

Talous-, työllisyys- ja elinkeinoaloitteet 1-21

Puoluehallituksen lausunnot
ja puoluekokouksen päätökset 27.-29.5.2010

SISÄLLYSLUETTELO

Talousaloitteet

1.	Tulevaisuusasiakirja Varjosta valoon – työn, hyvinvoinnin, sivistyksen ja puhtaan ympäristön Suomi.....	
	Puoluekokouksen päätös erillisenä asiakirjana.....	
2.	Valtion toiminta taloustaantumassa	4
	Turun Sosialidemokraattinen Yhdistys ry:n aloite.....	
	Puoluehallituksen lausunto	4
3.	Tietoa valtion velkojen maksamisesta	5
	Lahden Sos.dem. Työväenyhdistys ry:n jäsenen Eino Pasasen aloite	
	Puoluehallituksen lausunto	5
4.	SDP:n esitettävä oma talouspoliittinen vaihtoehto	5
	Tampereen Sosialidemokraattinen Opiskelijayhdistys TASY ry:n aloite.....	
	Puoluehallituksen lausunto	6

Työllisyysaloitteet

5.	Eroon työvoimapulasta ja työttömyydestä	7
	Turun Sosialidemokraattinen Yhdistys Valpas ry:n aloite.....	
	Puoluehallituksen lausunto	10
6.	Kuria pimeille palkkamarkkinoille	11
	Turun Opiskelijoiden Sosialidemokraattinen Yhdistys TOSY ry:n aloite	
	Puoluehallituksen lausunto	11
7.	SDP:lle oma eläkkeellejäämisiän nostamiseen tähtäävä suunnitelma	12
	Turun Opiskelijoiden Sosialidemokraattinen Yhdistys TOSY ry:n aloite	
	Puoluehallituksen lausunto	13
8.	Työllisyys ja yrittäjyys	13
	Keski-Espoon Sosialidemokraatit ry:n aloite.....	
	Puoluehallituksen lausunto	14

Elinkeinoaloitteet

9.	Suomen kantaverkko valtion hallintaan.....	14
	Helsingin Tekniset Sosialidemokraatit ry:n aloite	
	Puoluehallituksen lausunto	14
10.	Stoppi tuhoisille pikavipeille	15
	Heinolan Sosialidemokraattinen Työväenyhdistys ry:n aloite	
	Puoluehallituksen lausunto	15
11.	Osta kotimaista	16
	Koivukylän Sosialidemokraatit ry:n jäsenen Heikki Tidenbergin aloite.....	
	Puoluehallituksen lausunto	16
12.	Kuluttajasuojan säilyttäminen.....	17
	Joensuun Työväenyhdistys ry:n jäsen Jari Markkisen aloite.....	
13.	Kuluttaja-asiat tehokkaammin SDP:n ohjelmiin	17
	Kouvolan Työväenyhdistys ry:n aloite	
	Puoluehallituksen lausunto aloitteista 12-13	18

14.	Valtion oma pankkitoiminta käynnistettävä uudelleen	19
	Pohjois-Haagan Sos.-dem. Yhdistys ry:n aloite.....	
15.	Valtioenemmistöinen pankki perustettava	20
	Korson Sosialidemokraattinen Työväenyhdistys ry:n jäsenen Lars Käcklundin aloite	
	Puoluehallituksen lausunto aloitteista 14-15	20
16.	GMO-tuotantoa rajoitettava.....	21
	Sosialidemokraattiset Nuoret ry:n aloite.....	
	Puoluehallituksen lausunto	22
17.	Työpaikkojen lisääminen metsäteollisuuden jalostusastetta nostamalla.....	23
	Joensuun Työväenyhdistys ry:n aloite.....	
	Puoluehallituksen lausunto	24
18.	Teollisuudella turvataan hyvinvointiyhteiskunta.....	25
	Friherrsinn Sosialidemokraattit ry:n jäsenen Riku Aallon ja Jyväskylän Työväenyhdistys ry:n jäsenen Pentti Mäkisen aloite.....	
	Puoluehallituksen lausunto	28
19.	Yhteiskunnallista yrittäjyyttä edistettävä Suomessa	28
	Sosialidemokraattiset opiskelijat SONK ry:n aloite	
	Puoluehallituksen lausunto	29
20.	Pienten yritysten työntekijöiden palkkausta tuettava.....	29
	Turun Opiskelijoiden Sosialidemokraattinen Yhdistys TOSY ry:n aloite	
	Puoluehallituksen lausunto	30
21.	SDP ympäristöystävällisen ruokateollisuuden puolueeksi	30
	Gloobalisosialidemokraattit-GSD ry:n aloite	
	Puoluehallituksen lausunto	31

Talous-, työllisyys- ja elinkeinoaloitteet

Talousaloitteet

1. Tulevaisuusasiakirja Varjosta valoon – työn, hyvinvoinnin, sivistyksen ja puhtaan ympäristön Suomi

Puoluekokouksen päätös erillisenä asiakirjana

2. Valtion toiminta taloustaantumassa

Turun Sosialidemokraattinen Yhdistys ry:n aloite

Suomessa työntekijöiden irtisanominen on liian helppoa. Kun kysyntä taantuu, monissa yrityksissä aloitetaan henkilöstöjärjestelyt nopeasti ikään kuin varmuuden vuoksi. Koska osakeyhtiölaki edellyttää vain voitollista tulosta, ei pelkästään tilausmäärän pienenemisen pitäisi olla peruste irtisanomisille.

Valtion pitäisi ottaa nykyistä isompi rooli taloustaantumassa. Eräs mahdollisuus olisi taloudellisen poikkeustilan julistaminen. Kun hallitus julistaisi maan virallisesti taantumaa, astuisivat voimaan poikkeussäännöt, joista seuraisi yrityksille tiettyjä rajoitteita. Osakeyhtiölain edellyttämän voiton laskenta-aikaa voitaisiin esimerkiksi pidentää, jotta irtisanomiskynnys pysyisi korkeana. Kansallisen ostovoiman ylläpito hyödyttäisi sekä valtiota että yrityksiä.

Turun Sosialidemokraattinen Yhdistys ry esittää puoluekokoukselle, että

SDP:n puoluehallitus valmistelee yrityksiä kannustavan ja kansantaloutta hyödyttävän mallin, jolla työntekijöiden asemaa vahvistetaan taloustaantumassa.

Puoluehallituksen lausunto

Aloitteessa kiinnitetään huomiota kasvaneisiin irtisanomisiin ja lisääntyneeseen työttömyyteen. Taloustaantumien myötä työllisyystilanne on romahtanut ja monilla paikkakunnilla tilanne on todella huono. Taloustaumana nopeutti talouden rakenteiden muuttumista; globalisaation myötä useiden maassamme toimivien yritysten toiminnan päähuomio on muualla kuin Suomessa. Tämä on näkynyt tehtaiden sulkemisina ja sen myötä monien arki on järkkynyt.

Sosialidemokraattinen liike on Suomessa ja muissa Pohjoismaissa painottanut irtisanomissuojan sijaan muutosturvaa. Talouden rakennemuutoksien estäminen on mahdotonta, sillä Suomi on pienenä maana riippuvainen maailman markkinoista. Samaan aikaan valtion on mahdotonta kontrolloida yksityisesti omistettujen yritysten liiketaloudellisia päätöksiä. Talouden rakenteiden muutokset ovat rajuja ja niiden heijastumat kasvattavat huolta ja epävarmuutta tavallisten suomalaisten palkansaajien arjessa.

Päätös

Puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen ottamaan huomioon lisääntyvän työttömyyden myötä kasvavan epävarmuuden, kun puoluehallitus laatii itselleen tavoitteita toimikaudelleen. Puoluekokous viittaa edellisen puoluekokouksen hyväksymään Suomalaisen työn tulevaisuus -ohjelmaan ja tulevaisuusasiakirjaan, joissa esitetään erillisen vakausrahoston rakentamista talouden nopeiden rakennemuutosten vaikutusten pehmentämiseen ja uuden talouskasvun ja työpaikkojen luomiseen.

Puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen kiinnittämään erityistä huomioita yritysten rahoitusvastuuseen kollektiivisten rakennemuutospuskureiden rahoittamisessa. Puoluekokous toteaa, että irtisanomissuojan lisäksi sosialidemokraattinen liike painottaa edelleen muutosturvan kehittämistä, niin että se nykyistä tehokkaammin turvaa palkansaajia nopeissa talouden rakennemuutoksissa ja yhteiskuntaa tämän turvan rahoittamisessa ja tämän rahoitusvastuun oikeudenmukaisessa kohdentumisessa.

3. Tietoa valtion velkojen maksamisesta

Lahden Sos.dem. Työväenyhdistys ry:n jäsenen Eino Pasasen aloite

Valtion velat ovat olleet julkisestikin kerrottuina lisää kasvaneita. Koska me Suomen kansalaiset joudumme viime kädessä niistä vastaamaan, on meillä myös oikeus tietää niiden määrä.

Lahden Sos.-dem. Työväenyhdistys ry:n jäsen Eino Pasanen esittää puoluekokoukselle, että

puoluekokous tekee selkeän päätöksen niiden kertomisesta meille vastuuvollisille. Tarvitsemme tiedon niiden määrästä ja sovitusta maksuajoista. Näinhän me tiedämme vastaavista henkilökohtaisista lainoistakin. Olemme oikeutettuja tietämään valtion veloista samalla tavoin kuten tiedämme myös omat henkilökohtaiset vastuumme.

Rehellisyys maan perii!

Puoluehallituksen lausunto

Valtion ja julkisen talouden tilannetta seurataan ja siitä raportoidaan valtiovarainministeriön ja valtiokonttorin toimesta. Aloitteessa kiinnitetään huomioita valtion velkaantumiseen taantumassa. Sosialidemokraattien tavoitteena on kestävä julkinen talous, ja puolue on hallitusvastuussa toimiessaan onnistunut tasapainottamaan maan talouden edellisen laman jälkeen ja puolittamaan työttömyyden.

Samaan aikaan kasvavien julkisten menojen ja kutistuvien verotulojen aikaan työllisyys heikkenee ja suomalaiset ikääntyvät. Tämä merkitsee sitä, että julkisen talouden tilanne heikkenee entistään. SDP on oppositiopolitiikassaan arvostellut hallituksen toimia: veroja on kevennetty hyväosaisia suosien samaan aikaan kun velkaantuminen on lisääntynyt. SDP on vaatinut, että elvytyspolitiikan keinojen tulisi olla kasvua ja työllisyyttä luovia investointeja eikä veron kevennyksiä, joiden työllistävä ja kasvua luova vaikutus on heikompi.

Päätös

Puoluekokous yhtyy aloitteen huoleen kasvavasta työttömyydestä ja irtisanomisista. Puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen kiinnittämään asiaan erityistä huomiota suunnitellussaan ohjelmatyötään toimikaudelleen. tasapainoon. Puoluekokous viittaa tulevaisuusasiakirjaan, jossa esitetään valtion ja kuntien talouden tasapainottamista suhdannetilanteet huomioon ottaen.

4. SDP:n esitettävä oma talouspoliittinen vaihtoehto

Tampereen Sosialidemokraattinen Opiskelijayhdistys TASY ry:n aloite

SDP:n huono menestys viime vaaleissa ja populististen puolueiden ja mielipiteiden menestys kertoo politiikan uskottavuuden menetyksestä. SDP:n on korjattava tilanne omalta osaltaan ja käytettävä nykyinen vaihtoehtomuuden tilanne hyödyksi. Tämä edellyttää oman ideologian uudelleenarviointia ja uuden sosialidemokraattisen talusmallin luomista.

On selvää, että tehokkuusretoriikan, voimistuneen globalisaation ja Suomen tekemien kansainvälisten sitoumusten myötä julkisen sektorin kasvattaminen ja käyttäminen sosialidemokraattisten arvojen ajamiseksi on suurimmaksi osaksi vanhentunut keino, lukuun ottamatta peruspalveluita. Tarvitaan rohkeita, konkreettisia ja realistisia kannanottoja nykyistä paremman yhteiskunnan puolesta.

Yksi mahdollinen kannanotto olisi vaade demokraattisen osuuskuntatoiminnan luomisesta ja elvyttämisestä. Tällainen yritystoiminta ei ole sosialidemokraattisten arvojen vastaista. Se sopisi myös nykyisiin markkinatalouden periaatteisiin.

Sen sijaan, että Suomen valtio tukee erinäisillä toimillaan monikansallisia pörssiyhtiöitä, sen kannattaisi keskittää tukensa paikallisille yrityksille ja erityisesti osuuskunnille. Työntekijöidensä omistuksessa olevat osuuskunnat pyrkivät luonnollisesti ajamaan työntekijöidensä etua ja siksi niillä on suurempi motivaatio pitää yllä toimintaansa sekä työpaikkoja Suomessa kuin monikansallisilla pörssiyhtiöillä, jotka hakevat aina suurinta mahdollista voittoa. SDP:n on harkittava erilaisia vaihtoehtoisia talousmalleja, jotka tukevat suomalaista työllisyyttä.

Tampereen Sosialidemokraattinen Opiskelijayhdistys TASY ry esittää puoluekokoukselle, että

SDP luo oman, sosialidemokraattisen talousmallin ja arvioi osuuskuntatoimintaa osana kyseistä talousmallia.

Puoluehallituksen lausunto

Aloitteessa esitetään uskottavan sosialidemokraattisen talouspoliittisen vaihtoehdon luomista vastapainoksi nykymuotoiselle maailmanlaajuiselle kapitalismille. Sosialidemokraattisessa vaihtoehdossa voitaisiin aloitteen mukaan korostaa osuuskuntamuotoista yritystoimintaa.

Socialidemokraattisen talouspoliittisen vaihtoehdon luominen on ollut jatkuva prosessi, koska puolueen ideologian mukaista on toimia ajassa ja pyrkiä erilaisin talouspoliittisin reformein edistämään sosialidemokraattisten perusarvojen toteutumista. Puolueen käsitys hyvästä talousjärjestelmästä ei ole staattinen, vaan dynaaminen ja uudistuva. Osuuskuntatoiminnan kehittämistä pidetään tärkeänä. Talouspoliittisten ohjelmien luominen on ollut viime puoluekokouksissa tärkeällä sijalla, esimerkiksi Hyvinvointivisio-asiakirja vuonna 2005 sekä Suomalaisen työn tulevaisuus vuonna 2008. Keskeisenä tavoitteena on ollut uudistaa hyvinvointiyhteiskuntaamme vastaamaan ajan haasteisiin. Tätä työtä on tehty eduskunnassa muun muassa omien vaihtoehtobudjettien kautta. SDP:n linjaa kansainvälisen talousjärjestelmän kehittämisen suhteen valmistelea puolueen globalisaatiotyöryhmä.

Aloitteessa on kuitenkin esitetty täysin perusteltu huoli siitä, onko SDP:n talouspoliittinen sanoma saatu riittävän selkeäksi ja uskottavaksi nykyisellä oppositiokaudella.

Päätös

Puoluekokous yhtyy aloitteessa esitettyyn vaatimukseen jatkaa SDP:n talouspoliittisen linjan selkeyttämistä ja vahvistamista.

Puoluekokous viittaa tulevaisuusasiakirjaan.

Työllisyysaloitteet

5. Eroon työvoimapulasta ja työttömyydestä

Turun Sosialidemokraattinen Yhdistys Valpas ry:n aloite

Suomessa on lähes 10 % työvoimasta työttömänä ja työttömiä kymmenen kertaa enemmän kuin avoimia työpaikkoja. Työvoimapulaa on kuitenkin määrätyillä aloilla, ja tulevaisuudessa ehkä lähes kaikilla. Työnantajien mukaan moniin vähän koulutusta vaativiin työtehtäviin ei ole saatavilla riittävästi kotimaista työvoimaa koska suomalaiset eivät halua esimerkiksi siivota tai poimia marjoja. Asian voi nähdä myös toisin: Jos huonosti palkatuista töistä maksettaisiin parempaa palkkaa, moni työtön hakeutuisi töihin, joiden ansiot ovat nykyään niin pienet, ettei niillä tule kunnolla toimeen.

Yhä useammat pienipalkkaiset joutuvat hakemaan toimeentulotukea tullakseen jotenkuten toimeen. Tuntuu myös loukkaavalta olla työssä, jonka palkka ei riitä toimeentuloon, se laskee myös työmoraalia. Moni kitkuttelee mieluummin liian pienellä työmarkkinatuella, jota pitää jatkaa toimeentulotuella ja leipäjonojen antimilla, jotta ei tarvitsisi tehdä töitä nöyryyttävän pienellä palkalla.

Se, että pienipalkkainenkin työ, johon suomalaisia ei ole tarjolla riittävästi, on haluttua köyhistä maista tulleille, ei johdu siitä, että nämä ovat ahkerampia kuin suomalaiset, vaan siitä, että monissa köyhissä maissa palkkataso on huomattavasti Suomea alhaisempi. Esimerkiksi marjanpoimijan kuukauden palkka Suomessa vastaa usein monen kuukauden palkkaa hänen kotimaassaan. Ulkomainen köyhistä maista tullut työvoima suostuu tekemään usein myös työtä palkalla, jolla ei tule kunnolla toimeen koska on tottunut elämään todellisessa köyhyydessä.

Palkkojen nostaminen varsinkin pienipalkkaisissa töissä lisää kotimaisen työvoiman tarjontaa aloilla, joilla on työvoimapulaa, jos samalla estetään halpatyövoiman tuonti

Pienimpiä palkkoja ei nosteta, vaikka se lisäisi kotimaisen työvoiman tarjontaa, koska työnantajat tietävät saavansa ulkomailta halvempaa työvoimaa, jolla voi lisätä yritysten voittoja. Kyse on ahneudesta ja liian kovaksi piiskatusta kilpailusta, jossa on yhä vaikeampaa pärjätä rehellisin keinoin. Syynä tähän on sekä kilpailulainsäädäntö että vapaakauppa, jossa nykyään näin pärjää parhaiten se, joka häikäilemättömimmin rikkoo työelämän oikeuksia ja ihmisoikeuksia lakien puitteissa tai puutteessa. Vapaakauppa myös pakottaa laskemaan palkat usein niin matalalle, että suomalaista työvoimaa ei ole enää riittävästi tarjolla ja sitä on hankittava ulkomailta tai viedään työpaikat ulkomaille. Vapaakauppa onkin tässä suhteessa täysin epäonnistunut. (puoluekokous-aloitteemme vuodelta 2004 "Suojatullit takaisin").

Yritykset saisivat yleensä riittävästi työvoimaa kotimaasta, jos ulkomaisen työvoiman hankkiminen kiellettäisiin kun kotimaassa on työttömyyttä. Tämä vaatisi muutoksia mm. EU:n vapauksiin. Jos näin ei tehdä, maahanmuutto yleensäkin lisääntyy kaikkine sopeutumattomuudesta aiheutuvine ongelmineen. Onhan vieraaseen kulttuuriin usein vaikeaa sopeutua. Rungas maahanmuutto erityisesti kovin erilaisista kulttuureista on uhkana myös suomalaisen kulttuurin säilymiselle.

Kehitysapua tulisi lisätä huomattavasti maahanmuuton lisäyksen sijasta ja myös näin vähentää paineita omasta maasta poismuuttoon. Ja asuunhan suurin osa ihmisistä mieluummin kotimaassaan jos se suinkin on mahdollista. Tämä onnistuisi mm lisäämällä kehitysapuna koulutusta ja tukemalla maatalouden sekä kotitarveteollisuuden kehittämistä kehitysmaissa, joista tulee paljon maahanmuuttajia. Kustannustaso on näissä maissa murto-osa Suomesta, joten siellä voitaisiin auttaa monin verroin suurempaa ihmisjoukkoa kuin täällä Suomessa.

Nopeasti eroon työttömyydestä palkkoja laskemalla tai nollakorotuksin

Työttömyyden syynä on se, että nykyisellä palkkatasolla ei ole mahdollisuuksia luoda riittävästi työpaikkoja. Työttömyys voitaisiin poistaa tulojen uusjaolla työllistämällä koko työvoima nykyi-

sellä palkkasummalla. Voitaisiin sopia, että palkankorotusvara käytetään kokonaan uusien työpaikkojen luomiseen. Jos työssä olevat luopuvat 1 %:n palkankorotuksesta, sillä voidaan työllistää 1 % työvoimasta eli 25 tuhatta työtöntä. Koko työvoima työllistyy jos palkkoja lasketaan työttömyys-prosenttia vastaavalla määrällä. Pääomatulot ovat kasvaneet melkoisesti, joten maksumiehiä löytyisi sieltäkin helpottamaan palkansaajien taakkaa. Työttömyyden poistamiseen ei talouskasvua tarvita, mutta työttömyyden poistaminen onnistuu helpoiten jos se poistetaan vähitellen palkkojen nollakorotuksin. Laman aikana ainoa mahdollisuus on palkkojen laskeminen. Se ei vähennä ostovoimaa vaan siirtää sitä jo ennestään työllisiltä uudistuksen myötä työllistyville.

Jos työttömyys nousee ensi vuonna jopa 400 000 - 500 000:een kuten eräät asiantuntijat jo arvuuttelevat, yhteiskunta sortuu velkataakan alle. Työttömyyden poistaminen tulojen uusjaolla onkin parhaita keinoja pelastaa hyvinvointiyhteiskunta. Työttömyyden poistuessa lisätyövoiman avulla myös työpaineet vähenevät ja palvelut sekä tuotteiden laatu paranevat.

Työnantajat maksamaan kokonaan pitkään työttömien työttömyyskorvaukset - Työttömien syrjintä työhaussa sanktioitava laissa.

Työnantajien halukkuus työllistää lisääntyisi, jos he joutuisivat kustantamaan kokonaan pitkäaikaistyöttömien työttömyysturvan. Työttömien suosiminen työhaussa, positiivinen syrjintä, olisi ehkä tehokkain keino vähentää pitkäaikaistyöttömyyttä. Ammattitaitoisen ja työkykyisen työnhakijan syrjimisestä työhaussa pitkään jatkuneen työttömyyden perusteella tulisikin säätää laissa rangaistus. Työttömien tosiasiallinen syrjintä työhaussa perustuu ajatteluun, että se ei ole edes syrjintää, vaan että työttömät ovat itse syyllisiä asemaansa mm vähäisemmän aktiivisuuden tai huonomman osaamisen takia. Monien selvitysten mukaan tämä ei useimmiten pidä paikkansa.

Positiivista syrjintää vaaditaan monien vähemmistöjen aseman kohentamiseksi. Työttömät ovat unohdettu vähemmistö, joka monen mielestä on ansainnut itse oman heikon asemansa. Tämä sitkeään juurtunut ajattelutapa tulee karsia pois lainsäädännön keinoin. - Jos sosiaalisempi ajattelutapa leviää, tulevaisuudessa ehkä pitkään työttömänä olleille maksetaan jo korvauksia työuran menettämisestä syrjinnän seurauksena.

Maahanmuutto heikentää maassa jo asuvien työllisyyttä - 60 %:lla työttömistä hyvä työkyky

Selvitysten mukaan 60 %:lla työttömistä on hyvä työkyky. Jos siirretään työkyvyttömät, joita on melko vähän eläkkeelle, työttömyys poistuisi nopeasti ja saadaan riittävästi työvoimaa aloille, joilla on työvoimapulaa. Työnantajat ottavat kuitenkin pitkään työttömänä olleiden sijaan mieluummin työvoimaa ulkomailta, työvoimaa joka ei osaa kieltämme, tunne kulttuuriamme ja tapojamme. Turvapaikanhakijoita ja pakolaisia otetaan myös mieluusti maahan, jotta siitä saataisiin koulutettua lisää työvoimaa. Ulkomaalaisten koulutus työvoimaksi tulee todella kalliiksi ja koska sen seurauksena suomalaisia jää työttömäksi, myös työttömyyskorvausmenot lisääntyvät. Kotimainen työvoima tulee lopulta paljon halvemmaksi. Jo ihmisyyden näkökulmasta - tulisihan jokaisella kansalaisella olla oikeus työhön - ulkomaista työvoimaa tulee hankkia vasta jos on todellista työvoimapulaa.

Ulkomainen työvoima ei kohenna huonoa huoltosuhdettamme - Maahanmuuttajataustaisten työttömyys on 40 % ja huoltosuhte todella heikko

Suomeen halutaan lisätyövoimaa ulkomailta parantamaan huoltosuhdettamme. Ulkomaalais-taustaisten työttömyys on kuitenkin noin 40 %, joten heidän huoltosuhteensa on paljon huonompi kuin suomalaisilla, joista työttöminä on vajaa 10%. Tämä todellakaan ei puolla maahanmuuton lisääntymistä. Maahanmuuton lisääminen on järjetöntä jo siksi, että työllistämällä syntyperäisten suomalaisten työttömien ohella myös työttömät maassa jo asuvat maahanmuuttajataustaiset myös koulutuksen avulla työvoimapulaa ei voi olla juuri millään alalla. Samalla sosiaalimenot laskisivat melkoisesti

Sivistyneistön runsas poismuutto vaarantaa kehitysmaiden yhteiskunnallisen kehityksen

Suosimalla köyhistä maista tulevaa maahanmuuttoa me myös riistämme niiden koulutettua työvoimaa, jota on melko paljon maahanmuuttajien joukossa. Nykymeron jatkuessa monen kehitysmaan yhteiskunnallinen kehitys vaarantuu niiden sivistyneistön muuttaessa suurin joukoin Eurooppaan. Samaa ongelmaa on myös Euroopasta tulleilla maahanmuuttajilla, esimerkiksi moni Eestistä Suomeen töihin tullut lääkäri ja sairaanhoitaja lisää siellä entisestään jo huonoa terveydenhuollon tasoa. Tässä ei ole mitään järkeä. Työvoiman liikkuvuudelle tulee saada jonkinlaiset rajat.

Eläkkeelle siirtymisikää nostettava edelleen

Suomessa siirrytään liian varhain eläkkeelle koska työelämän paineet ovat kasvaneet kohtuuttomiksi. Työolosuhteita tulisikin parantaa. Keski-ikä kasvaa jatkuvasti, vuodella joka viides vuosi, ja ihmiset elävät terveempinä entistä kauemmin, joten eläkeikää on perusteltua nostaa. Esimerkiksi Norjassa eläkeikä on vuodesta 2011 lähtien jo 62-75 vuotta!

Automaatiota kiihdyttämällä työvoiman tarve vähenee

On todella outoa, että ennustettaessa suurta työvoimapulaa jo lähivuosina, ei juurikaan ole selvitetty miten paljon työelämän rationalisoinnilla ja automaatiolla voidaan vähentää työvoiman tarvetta, ilmeisesti melko paljon. Herääkin ajatus, että ennustamalla suurta työvoimapulaa voi olla tarkoituksena saada Suomeen paljon halpaa ulkomaista työvoimaa lisäämään yritysten voittoja.

Lisää työvoimaa peruspalveluihin saisi mm priorisoimalla työvoiman käyttöä yhteiskunnan toimivuuden kannalta keskeisille työaloille. Kun julkisella sektorilla on huutava pula työntekijöistä, yksityisissä palveluissa on kasvava joukko elämämme sulostuttajia. Yhteiskunnassa tulisi löytyä riittävää vastuullisuutta asiantilan korjaamiseen. Vasta kun yksilöiden ja yhteiskunnan perus-tarpeiden tyydyttämiseen on riittävästi työvoimaa, vasta sen jälkeen tulee olla huikeen vuoro. Nykyään järjestys on pikemminkin päinvastainen. –Surullinen esimerkki tästä on Suomen kaikkien aikojen suurikokoisin vientituote, maailman suurin risteilyalus "Oasis of the Seas". Sen tekemiseen tarvittua työvoimalla olisi tärkeämpääkin käyttöä tässä maassa, jossa julkisissa palveluissa on pulaa henkilökunnasta. Tuo suunnattoman ylellinen alus on jo sinänsä rikos ihmiskuntaa vastaan maailmassa, jossa miljardi ihmistä näkee nälkää!

Syntyvyyttä lisättävä

Työvoimapula voidaan poistaa myös lisäämällä syntyvyyttä. Lapsia syntyy Suomessa keskimäärin naista kohden vain 1,7. Jos lapsia alettaisiin tehdä nyt riittävästi, 20 vuoden kuluttua ei olisi enää työvoimapulaa. Hyvä keino lisätä syntyvyyttä on lapsilisien huomattavan suuri korotus. Se olisi perusteltua rahoittaa nostamalla niiden verotusta, joilla ei ole alaikäisiä lapsia. Jokaisen tulee osallistua väestön uusintamisen kustannuksiin.

Abortteja tehdään Suomessa vuodessa 10 000, joista 90 % sosiaalisin perustein. Niitä tekevät eniten 20-24-vuotiaat. Ensisynnyttäjien keski-ikäkin on kaupungeissa jo 30 vuotta. Pienituloisten aseman parantaminen ja opintorahan huomattava korotus lisäisi mahdollisuuksia hankkia lapsia iässä jolloin se parhaiten onnistuu. Opiskelija lapsiperheitä yhteiskunnan tulisi aivan erityisesti tukea. Myös työelämä on mahdollisimman lapsivihamielinen. Siitä on tullut liian vaativaa ja työtahdistista suorastaan hektistä. Monille ei jää enää aikaa ja voimavaroja lapsille.

Työaika on nykyään 37,5 tuntia viikossa ja molemmat vanhemmat useimmiten töissä. Vaikka alle 3-vuotiaista valtaosa ja 3-6 vuotiaista puolet hoidetaan kotona, vanhemmilla on vähemmän aikaa lapsille kuin 1900-luvun alkupuolella. Vaikka isän työviikko oli 48 tuntia, äiti ei ollut työssä ja hoiti kotia myös lasten koulunkäyntiajan. Tämä selittänee osaksi nykyistä liian vähäistä syntyvyyttä.

Pienten lasten vanhempien työaikaa tulee lyhentää ja yhteiskunnan pitää kompensoida tulonmenetystä. Syntyvää työvoimapolua voidaan poistaa mm keventämällä ylitöiden verotusta ja pidentämällä työuria kunnes työvoimaa on taas riittävästi. Nämä uudistukset myös maksavat, mutta muuta vaihtoehtoa ei ole. Lapsissa on yhteiskuntamme ja koko suomalaisen kulttuurin tulevaisuus.

Turun Sosialidemokraattinen Yhdistys Valpas ry esittää puoluekokoukselle, että

1. Nostetaan pienimpiä palkkoja, jotta työvoiman tarjonta lisääntyy ja samalla vähennetään ulkomaisen työvoiman hankintaa ja maahanmuuttoa pieneen osaan nykyisestä. Säästyvät varat kehitysapuun, jota lisättävä muutenkin huomattavasti. Tämä vaatii muutoksia EU-vapauksissa ja irtautumista eräistä kansainvälisistä sopimuksista.
2. Rahoitetaan työttömyyden vähittäinen poistaminen palkankorotusvarasta luopumalla tai palkkoja laskemalla. Pääomatulojen verotusta tulee vastaavasti lisätä.
3. Työnantajien kustannettava kokonaan pitkäaikaistyöttömien työttömyysturva ja työttömien syrjintä työmarkkinoilla tulee sanktioida laissa. Näin pitkäaikaistyöttömyys vähenisi pieneen osaan nykyisestä.
4. Lapsilisiin tehtävä kunnon kuoppakorotus syntyvyyden lisäämiseksi. Pienten lasten vanhempien työaikaa lyhennettävä, ja valtion kompensoidessa tulonmenetystä. Näin syntyvää työvoimapolua vähennetään mm työuria pidentämällä ja ylitöiden verotusta keventämällä.

Puoluehallituksen lausunto

Aloitteessa esitetään laajaa toimenpidokokonaisuutta Suomen työllisyystilanteen parantamiseksi. Esitetty huoli työttömyydestä on hyvin ajankohtainen ja oikea. Aloite on sisällöltään poikkeuksellisen laaja, eikä tässä yhteydessä ole mitään mahdollisuutta arvioida jokaista sen sisältämää osuudistusta. Kokonaisuuden laajuudestakin johtuen eräät toimenpiteistä näyttävät olevan osin keskenään ristiriitaisia, esimerkiksi aloitteessa ehdotetaan ensin pienimpien palkkojen nostamista ja toiseksi palkankorotusvarasta luopumista. Palkkojen muodostumisen yksityiskohtiin SDP ei puolueena ota kantaa, sillä puolueen linjan mukaista on, että palkoista sovitaan ensisijassa työmarkkinajärjestöjen toimesta. Oikeudenmukaisuuden vuoksi puolue silti kiinnittää huomiota varsinkin matalimpien palkkojen ostovoimaan ja tekee tarvittaessa esityksiä ostovoiman parantamiseksi.

Verouudistuksia valmistellaan puolueen verotyöryhmässä ja seuraavan suuren verouudistuksen päälinjat on hahmotettu puoluekokouksen tulevaisuusasiakirjan talouspoliittisessa osiossa sekä veroaloitteiden vastauksissa. Työllisyyden ja oikeudenmukaisuuden edistäminen sekä hyvinvointiyhteiskunnan rahoituksen turvaaminen ovat SDP:n pääperiaatteet verotusta uudistettaessa.

Työttömyysturvaa ja muuta sosiaalipolitiikkaa tullaan uudistamaan tulevaisuusasiakirjan perusteella.

Päätös

Puoluekokous yhtyy aloitteessa esitettyyn näkemykseen, että Suomen suurin talouspoliittinen ongelma on liian korkea työttömyys sekä liian yksipuolinen toimialarakenne, joka ei tarjoa tarpeeksi työmahdollisuuksia niitä haluaville. Uusien toimialojen kehittäminen työllistäviksi vaatii yhteiskunnan ja yritysten T&K panostuksia nykyistä enemmän. Puoluekokous toteaa, että SDP on asettanut kansalliseksi työllisyystavoitteeksi 75 prosentin työllisyysasteen kahden seuraavan vaalikauden loppuun mennessä ja yhtyy tähän tavoitteeseen. Puoluekokous viittaa tulevaisuusasiakirjaan.

6. Kuria pimeille palkkamarkkinoille

Turun Opiskelijoiden Sosialidemokraattinen Yhdistys TOSY ry:n aloite

Uutispäivä Demarissa (24.11.09) oli artikkeli käänteisestä arvonlisäverosta rakennusalalle. Artikkelissa arvioitiin pelkästään rakennusalalla olevan 20000 pimeätä palkallista, mistä johtuen valtio häviää pelkästään verotuloina vuosittain jopa 300 milj. €. Rakennusala ei ole ainoa ala, jota pimeä työvoima Suomessa koettelee, mm. ravintola- ja siivousaloilla on merkittävästi pimeää työvoimaa. Realistisesti voimme todeta, että mikäli summaamme koko Suomen pimeät työmarkkinat yhteen, pelkästään rakennusalan ongelmat eivät ole kuin vuoren huippu.

Suomessa on korkea sekä verotaso myös osa-aikatyöläisille ja pätkätyöläisille että vahva sosiaaliturvaverkosto. Osaltaan nämä kannustavat vain tavallisia matalapalkkaisia ihmisiä jättämään ilmoittamatta verottajalle mahdollisista lisätuloistaan. Lisäksi nykyinen työttömyyspäivärahakäytäntö ei kannusta työttömiä tarttumaan matalapalkkaiseen osa-aikaiseen tai lyhyisiin työsuhteisiin, joiden tuoma palkkahyöty vähennettäisiin suoraan työttömyyspäivärahasta. Ja mikäli työttömältä jostain syystä katkaistaan työttömyysturva, hän on aina oikeutettu saamaan saman rahan sosiaaliavustuksena. Eli käytännössä useat työttömät, osaltaan tahtomattaankin, päätyvät nostamaan valtion avustuksia ja työskentelemään pimeästi samanaikaisesti.

Työttömien sosiaaliturvaa ei tule leikata, mutta se on taattava oikeuden mukaisesti sitä tarvitseville. Pimeän työvoiman kitkemiseksi tulee ottaa jyrkät keinot käyttöön. Valtion tulee voida kontrolloida ihmisten työskentelyä tai työskentelemättömyyttä. Suomihan on jo vuosikautia kunnostautunut esimerkiksi Yleisradion TV-maksun kontrolloinnissa ja luvattomien sakottamisessa. Nyt TV-maksusta on tulossa historiaa mediamaksun seurauksena. Valtio voisi vaikkapa säilyttää TV-lupatarkastajien työn rekrytoimalla heidät kontrolloimaan veroa maksamattomia työntekijöitä. Tämä toimenpide kustantaisi varmasti itse itsensä tuoden mukanaan suuret verohyödyt valtiolle, kaunistamalla työttömyystilastoja, parantaen ihmisten välistä tasa-arvoa ja parantamalla sosialidemokraattisia arvoja Suomessa.

Turun Opiskelijoiden Sosialidemokraattinen Yhdistys TOSY ry esittää puoluekokoukselle, että

SDP vaatii valtiota kontrolloimaan ja rajoittamaan aktiivisesti pimeän työvoiman käyttöä ja määräämään riittävän tehokkaan rangaistuskeinon pimeille työntekijöille ja työnantajille.

Puoluehallituksen lausunto

Aloitteessa esitetään harmaan talouden ja pimeän työvoiman vastaisia toimenpiteitä. Aloitteessa esitetty huoli on hyvin perusteltu.

Pääkeinoja harmaan talouden torjunnassa ovat selkeä lainsäädäntö, järkevästi toteutettu verotus ja sosiaaliturva sekä riittävien voimavarojen osoittaminen verohallinnolle ja työsuojelupiireille. SDP:n pitkään vaatima käännetty arvonlisävero rakennusalalla, jonka porvarihallitus on luvannut toteuttaa, saattaa osoittautua toimivaksi keinoksi harmaan talouden vähentämisessä. Käännetyn alv:n vaikutuksia pitää aktiivisesti seurata.

Useissa suomalaisissa arvioissa harmaan talouden aiheuttamat kokonaiskustannukset yhteiskunnalle ovat n. 5 mrd euroa vuositasolla. Vuonna 2007 rakennusalan salattujen tulojen arvo oli yli 500 miljoonaa euroa ja piilotyöllisten enimmäismäärä 15 000 – 16 000 henkilötyövuotta. Lisäksi menetyksiä harmaassa taloudessa aiheutuu salatuista yrittäjätuloista maksamatta jääneistä veroista ja eläke-, työttömyys- ja tapaturmavakuutusmaksuista. Arvonlisäveroja menetetään rakennusalalla vuosittain runsaat 100 miljoonaa euroa. Harmaan talouden torjuntaviranomaiset arvioivat vuoden 2009 alkupuolella taloudellisen laskusuhdanteen lisäävän harmaan talouden suhteellista osuutta rakennusalalla. Verohallinnon käynnissä olevan valvontahankkeen perusteella rakennusalalla toimii n. 6000 – 7000 yritystä harmaata taloutta harjoittavaa yritystä.

Suomessa ja useassa muussa maassa järjestäytyneet rikollisuus on kytkeytynyt entistä tiiviimmin harmaaseen talouteen. Rakennusalalla kilpailuhaitat on arvioitu jopa niin vakaviksi, että harmaa talous voi olla rehellisen liiketoiminnan käynnistämisen este. Vuoden 2008 valtion tilinpäätöskertomuksen mukaan työvoimavaltaisten alojen verorikollisuus on hallitsemattomassa tilanteessa.

Päätös

Kaikkia harmaan talouden aiheuttamia menetyksiä, menetetyillä veroilla rakentamatta jäänyttä infrastruktuuria, heikentynyttä koulutusta tai puutteellista vanhusten hoitoa on tarkasteltava myös pitkällä aikajänteellä. Harmaa talous syö myös tulevaisuuden tuotantopanoksia ja hyvinvointia.

Harmaan talouden torjunta edellyttää laajaa yhteiskunnallista sitoutumista ja säännöllistä viranomaisten torjuntatyön toimivuuden, tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden varmentamista. Tätä varten tarvitaan nykyistä perusteellisempaa viranomaistoiminnan arviointia ja myös tietoa siitä missä muodoissa ja kuinka syvälle harmaa talous on juurtunut eri tuotannon aloille. Harmaan talouden viranomais-torjunnan tavoitteena tulee olla sellaiset kontrolloikeudet ja kontrollin taso, jolla saadaan ennaltaehkäistyä harmaata taloutta nykyistä huomattavasti tehokkaammin.

Puoluekokous pitää harmaan talouden torjuntaa tärkeänä asiana. Puoluekokous pitää parhaimpina keinoina harmaan talouden torjunnassa selkeää lainsäädäntöä ja tehokasta viranomaisyhteistyötä sekä riittävien voimavarojen osoittamista verohallinnolle, työsuojeluviranomaisille, tullille, poliisille ja rajaviranomaisille. Käännetyn arvonlisäveron vaikutuksia rakennusalalla on seurattava.

7. SDP:lle oma eläkkeellejäämisiän nostamiseen tähtäävä suunnitelma

Turun Opiskelijoiden Sosialidemokraattinen Yhdistys TOSY ry:n aloite

Ei ole kulunut kauaakaan siitä, kun hallitus yritti yksipuolisesti nostaa eläkeikää. Tämä oli häntäisesti tehty suunnitelma, johon työntekijäjärjestöt tarttuivat hanakasti.

Kuitenkaan ei sovi unohtaa, että Suomen väestö ikääntyy ja kansa siirtyy eläkkeellä aiempaa terveempänä. Lisäksi eläkkeelle jäänyt elää aiempaa pidempään. Huoltosuhte on vaarassa vinoutua väestön ikääntymisen myötä.

Huoltosuhteen vääristyminen ei paranna tulevien sukupolvien mahdollisuuksia saada yhtä toimivaa hyvinvointivaltiota kuin mitä aikaisemmin on ollut. Tämän vuoksi eläkkeellejäämisiän nostaminen on tarpeellista.

Sen sijaan, että ottaisimme vastaan porvarien yksipuoliset esitykset pakkokeinoilla ihmisten pitämisessä työelämässä, pitäisi meidän luoda oma vaihtoehtomme. Sosialidemokraattinen vaihtoehto lähtee liikkeelle työntekijän edusta ja on oikeudenmukainen kaikkia ammattiryhmiä kohtaan.

Turun Opiskelijoiden Sosialidemokraattinen Yhdistys TOSY ry esittää puoluekokoukselle, että

SDP valmistelee asiakirjan, jonka tarkoituksena on ottaa perusteellisesti kantaa keinoista eläkkeellejäämisiän nostamiseksi.

Puoluehallituksen lausunto

Aloitteessa kiinnitetään huomioita työmarkkinajärjestöjen osittain epäonnistuneeseen yritykseen sopia keinoista, joilla 25-vuotiaiden ennakoitua eläkkeellesiirtymisikää myöhennettäisiin kolmella vuodella. Tämä tavoite asetettiin työmarkkinajärjestöjen ja maan hallituksen välisessä ratkaisussa nk. eläkeriitaan. Eläkeriita puhkesi sen jälkeen kun pääministeri Matti Vanhanen ilmoitti yksipuolisella päätöksellään maan hallituksen aikovan nostaa vanhuuseläkeiän alarajan 63 vuodesta 65 vuoteen.

SDP on sitoutunut kestävään julkiseen talouteen ja lakisääteisten työeläkkeiden riittävyyteen. Puolue pitää tärkeänä työelämän laadun kehittämistä. SDP:n on esittänyt oppivelvollisuuden pidentämistä ja nuorten yhteiskuntakuun laajentamista helpottamaan nuorten kiinnittymistä työelämään.

Päätös

Puoluekokous yhtyy aloitteen henkeen ja toteaa, että puolueella on tärkeää olla oma ohjelmallinen näkemys työurien pidentämiseksi. Puoluekokous viittaa lisäksi tulevaisuusasiakirjaan, jossa esitetään SDP:n linjaukset ikääntymisen vaikutusten oikeudenmukaisessa hallinnassa.

8. Työllisyys ja yrittäjyys

Keski-Espoon Sosialidemokraatit ry:n aloite

Suomi menestyy tai kaatuu saappaat jalassa yrittäjyyteen ja työllisyyteen. Onko kohta vuonna 2020 enää yhtään teollista työpaikkaa Suomessa tällä menolla?

Suomessa on n. 250 000 yritystä, jotka yleensä työllistävät yhden työntekijän. Mikä potentiaali olisi jokaiseen yhden henkilön yritykseen saada yksikin uusi työntekijä ja mahdollisesti jopa kaksi.

Suuryritykset ovat vain n. 1 % koko Suomen yrityskannasta. Yrittäjät ovat myös potentiaalinen äänestäjien ja kannattajien alue.

Omistamista ei saa väheksyä eikä pienomistusta. Suomalaiset omistavat osakkeita, ja yleensä piensijoittajan salkku on kohtuullisen pieni. Verotus ei saisi olla tältä osin kohtuutonta. Piensijoittajat mahdollistavat monen yrityksen toiminnan, kriittinen massa.

Pääoma on nopealiikkeistä. Siitä on omassa maassamme pidettävä kiinni, sillä muuten omistus liukuu pois käsistämme. Vaarana on mm. teollisuusvakoilu yritysostojen myötä.

Keski-Espoon Sosialidemokraatit ry esittää puoluekokoukselle, että

- SDP alkaisi huomioida myös pienyrittäjiä paremmin ja madaltaisi kynnystä yrittäjyyteen helpottamalla muiden työntekijöiden palkkaamista yrityksiin.
- piensijoittajien salkkuja ei verotettaisi niin voimakkaasti
- SDP huomioisi, että voittovaroja käytetään myös investointeihin, tuotekehitykseen ja muita hyödyttävään kulutukseen, palvelujen ostoon jne.
- valtion on huolehdittava perusinfrastruktuurista, kuten sähkö-, voima-, kantaverkko- ja liikenneverkosta tai ainakin valvottava, ettei pääse syntymään sekasotkua kuten mm. Ison-Britannian rautatie- verkoston ja -palveluiden yksityistämisessä.

Puoluehallituksen lausunto

Suomessa on kansainvälisesti katsoen vähän kasvuyrityksiä. Aloitteessa kiinnitetään huomiota talouden rakennemuutokseen, kasvavaan työttömyyteen ja yrittäjyyden määrään Suomessa. Työpaikkojen määrä suurissa teollisuusyrityksissä kutistuu talouden rakenteiden muuttuessa. Samaan aikaan uusia työpaikkoja arvioidaan syntyvän pieniin ja keskisuuriin yrityksiin, erityisesti palvelualoille. Suomessa on paljon pieniä yrityksiä, mutta kasvuhaluista yrityksiä on suhteellisen vähän.

Pienyrittäjät ovat SDP:n potentiaalisia äänestäjiä ja pienyrittäjien köyhyysriski on usein korkea.

Päätös

Puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen rakentamaan toimikaudellaan SDP:lle yrittäjyysohjelman, jossa kiinnitetään erityistä huomiota pienten yritysten kasvun edistämiseen ja työllistämisen tukemiseen sekä yrittäjyyskoulutukseen aloittaville yrittäjille.

Progressiivisen pääomatuloveron osalta viitataan aloitteista 23-35 annettuun vastaukseen.

Elinkeinoaloitteet

9. Suomen kantaverkko valtion hallintaan

Helsingin Tekniset Sosialidemokraatit ry:n aloite

Suomen ja osaltaan koko Skandinavian sähköverkon toiminnan edellytys on, että sähkönsiirron kantaverkko toimii ilman häiriöitä. Kantaverkko koostuu 110...400 kilovoltin sähköasemista ja johdoista, joilla sähköä siirretään maan eri osiin. Kantaverkkoyhtiö pitää yllä elintärkeää suurjänniteverkkoa sekä huolehtii siitä, että verkkoon syötetään joka sekunti se määrä sähköä, joka kulutetaan.

Kantaverkon hyvä toiminta on elinehto koko maan elinkeinoelämälle ja yhteiskunnalle, sen tärkeys korostuu mahdollisissa poikkeusoloissa ja kriiseissä. Kantaverkon hallinta on ehdottomasti oltava maan hallituksen valvonnan piirissä. Ei ole hyväksyttävää, että tämä elintärkeä sähköhuollon osa myytäisiin lyhytnäköisesti sijoittajille, jotka ajattelevat ensisijaisesti sijoitetun pääoman tuottoa. Myös valtion turvallisuus edellyttää, että kantaverkko on sen omassa määräysvallassa.

Valtion tulee ostaa määräävä enemmistö Suomen kantaverkosta. Tämä ei olisi uhraus, vaan hyvä, pitkäaikainen ja varman tuoton takaava sijoitus. Kotimaisten eläkevakuutusyhtiöiden kanssa kannattaisi neuvotella valtion osakeostojen rahoituksesta sekä eläkevakuutusyhtiöiden vähemmistöosakkuudesta.

Helsingin Tekniset Sosialidemokraatit ry esittää puoluekokoukselle, että

puoluekokous veloitetaan antamaan toimeksianto Sosialidemokraattiselle Eduskuntaryhmälle, että SDP vaatii hallitusta hankkimaan Suomen kantaverkon omistusta niin, että valtiolla on yhtiössä määräävä enemmistö.

Puoluehallituksen lausunto

Aloitteessa esitetään valtion omistuksen lisäämistä kantaverkkoyhtiö Fingridissä niin, että valtiolla on yhtiössä määräävä enemmistö.

EU:n sähkön sisämarkkinadirektiivin mukaan voimayhtiöt eivät saa omistaa kantaverkkoyhtiötä. Tämän johdosta Fingridin osakkeista Pohjolan Voiman ja Fortumin osuudet, yhteensä 50 % osakkeista, ovat tulossa myyntiin. Hallitus on ilmaissut halunsa kasvattaa valtion osuuden yhtiöstä vähintään 50,1 prosenttiin vapaaehtoisin osakekaupoin Fortumin ja Pohjolan Voiman kanssa.

Päätös

Puoluekokouksen mielestä Suomen sähkön kantaverkon on oltava suomalaisissa käsissä ja valtiolla tulee olla määräävä asema Fingridin päätöksentekolimissä. Valtion tavoite hankkia 50,1 prosenttia Fingridin osakkeista on kannatettava.

10. Stoppi tuhoisille pikavipeille

Heinolan Sosialidemokraattinen Työväenyhdistys ry:n aloite

Kontrolloimaton pikavippimahdollisuus ajaa lukemattomia elämänhallintansa menettäneitä ihmisiä entistä syvempään ahdinkoon. Hallituksen nykytilaa korjaamaan pyrkivä lakiehdotus on täysin riittämätön. Tuntuukin, että uudistusta tehdään enemmän luottojen antajien kuin saajien ehdoilla.

Heinolan Sosialidemokraattinen Työväenyhdistys ry esittää puoluekokoukselle, että

pikaluottojen antajien tulee aina selvittää lainan hakijan luottotiedot ennen lainan myöntämistä. Ellei näin ole menetelty, lainanantaja kärsii mahdolliset luottotappiot omista nahoissaan.

Puoluehallituksen lausunto

Pikaluottomarkkinat ovat kasvaneet voimakkaasti parin viime vuoden kuluessa. Syksyllä 2005 pikaluottoyrityksiä oli yritys- ja yhteisötietojärjestelmän perusteella noin 20, kun niitä tällä hetkellä toiminee noin 50. Myönnettyjen pikaluottojen määriä on alettu tilastoida vasta vuoden 2008 alusta lukien, joten niiden kehityksestä ei ole tarkkaa tietoa kuin lyhyeltä ajalta.

Tilastokeskuksen tietojen mukaan vuonna 2008 uusia pikaluottoja myönnettiin yhteensä yli miljoona kappaletta. Myönnettyjen pikaluottojen yhteismäärä oli mainittuna tilastojaksena hieman alle 188 miljoonaa euroa. Näistä luotoista maksettiin erilaisia kuluja yhteensä yli 44 miljoonaa euroa, eli pikaluottoon kohdistuvat kulut muodostivat keskimäärin 24 prosenttia myönnetystä lainapääomasta. Keskimääräisen pikaluoton suuruus oli tarkasteluaikana noin 183 euroa, ja sen takaisinmaksuaika oli noin 27 vuorokautta.

Pikavippilainojen nopea ja helppo saatavuus on aiheuttanut vaikeuksia yöllä nostettujen kulusluottojen osalta. Uudessa laissa tämä huomioitiin, mutta vain osittain. Siinä esitettiin kello 23-7 välillä haettujen ja myönnettyjen kulusluottojen varojen siirtämistä kuluttajalle vasta kello 7:n jälkeen aamulla. Selkeämpää olisi ollut, ettei koko järjestelmä olisi yöllä käytössä.

Pikaluottojen tarjonta ei edellytä rekisteröintiä tai toimilupaa, eivätkä pikaluottoyritykset kuulu Finanssivalvonnan tai muun vastaavan viranomaisvalvonnan piiriin. Ongelmana on pidetty sitä, että toiminnan harjoittajat ovat vaihtuneet nopeasti. Velkaongelmien ennalta ehkäisemiseksi on tärkeää parantaa kuluttajien, erityisesti nuorten, valmiuksia ymmärtää oman talouden hallintaa sekä kiinnittää huomiota sosiaalisen luototuksen saatavuuteen. Myös talous- ja velkaneuvonnan resurssien riittävyys pitää turvata. Pikavippien mainontaan tarvitaan sääntelyä.

Päätös

Puoluekokous toteaa, että pikaluottoja tarjoavien yritysten rekisteröintiä ja vastuullista luotonantoa koskevaa lainsäädäntöä pitää kiirehtiä ja tehostaa sekä laajentaa kyseisten yritysten viranomaisvalvontaa.

11. Osta kotimaista

Koivukylän Sosialidemokraatit ry:n jäsenen Heikki Tidenbergin aloite

Vain ostamalla kotimaisia tuotteita voimme turvata työpaikat Suomessa. Kuluttajat on saatava ymmärtämään että ostamalla kotimaisia tuotteita he parhaiten takaavat sen että työtä on jatkossakin tarjolla meille kaikille Suomessa asuville.

Valtiovallan eli eduskunnan ja hallituksen on tuettava ja ennen kaikkea annettava suomalaisille yrittäjille mahdollisuus myydä omia tuotteitaan valtion ja kuntien virastoille. Ei pidä aina katsoa hintaa koska hyvä tuote maksaa aina saman verran ja täytyy muistaa että omassa kunnassa tehty työ tulee takaisin veroeuroina. Halvalla saa vain huonoa työtä ja tuotteita. Ns. vapaa kilpailu pitää toteuttaa siten että paikalliset yrittäjät kilpailevat keskenään eikä mukaan oteta ulkomaisia yrittäjiä eikä varsinkaan Virossa toimivia suomalaisia yrittäjiä, jotka ovat yrittäjäkatoa Suomessa. Tuntuu että tämä aihe on poliitikoille vain pelkkä "klisee" koska kukaan ei todella tee mitään asian eteen. Vain puhaltamalla yhteen purjeeseen voimme taata työtä meille ja lapsillemme myös tulevina vuosina.

80% kotitalouksien käytettävissä olevista rahavaroista käyttää kodin äiti omiin + lasten vaatteisiin ja yli puolet myös miehensä vaatehankinnoista tapahtuu äidin toimesta. Jos kaikki naiset saataisiin ostamaan kotimaisia vaatteita ja tuotteita niin myös heillä olisi työtä.

Koivukylän Sosialidemokraatit ry:n jäsen Heikki Tidenberg esittää puoluekokoukselle, että

Valtiovallan eli eduskunnan ja hallituksen on tuettava ja ennen kaikkea annettava suomalaisille yrittäjille mahdollisuus myydä omia tuotteitaan valtion ja kuntien virastoille.

Puoluehallituksen lausunto

Aloitteessa kiinnitetään huomiota kotimaisen työn tulevaisuuteen ja kotimaisen tuotannon tilanteeseen. Julkisten palveluiden ja hankintojen kilpailuttamista säädellään hankintalain. Suomea sitovat myös EU:n sisämarkkinalainsäädännön määräykset, jotka säätelevät kilpailuttamista julkisissa hankinnoissa.

Julkisen sektorin hankinnoissa on kiinnitettävä palveluiden ja tuotteiden hinnan lisäksi huomiota niiden laatuun. Julkisten toimijoiden hankintaosaamista on parannettava. SDP:n tavoitteiden mukaisesti julkisella sektorilla on vastuu julkisten palveluiden rahoittamisesta ja järjestämisestä tai hankinnasta. Julkisten palveluiden on oltava laadukkaista ja tasavertaisesti kaikkien kansalaisten saatavilla.

Päätös

Puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen kiinnittämään toimintakaudellaan erityistä huomiota julkisten hankintojen valintakriteereihin ja julkisten toimijoiden hankintaosaamisen kohentamiseen niin, että julkisten palveluiden laadukkuus ja tehokkuus varmistetaan nykyistä paremmin. Suomalaisia yrittäjiä on myös koulutettava hallitsemaan hankintalainsäädäntöä, jotta heidän mahdollisuutensa osallis-

tua julkisen hallinnon kilpailuttamisiin paranevat. Julkisten hankintojen kilpailutuksessa pitää kokonaisedullisuus ottaa huomioon nykyistä paremmin.

12. Kuluttajansuojan säilyttäminen

Joensuun Työväenyhdistys ry:n jäsen Jari Markkisen aloite

Kuluttajansuojaa on heikennetty ja kuluttaja-asiamiehiä on vähennetty niin, että palvelut ovat kaukana ja vaikeasti kuluttajien tavoitettavissa. Tämä on johtanut siihen, että vain varakkailla ihmisillä on mahdollisuus saada "juridista" apua ongelma ja riitatapauksissa, ellei ole ottanut ns. oikeusturvavakuutusta. Tämä asettaa kansalaiset hyvin eriarvoiseen asemaan. Vain rahalla voit saada oikeutta, koska vastassa on usein liike, maahantuojia vaikka kyseessä voi olla selkeästi takuunpiiriin kuuluva tapaus. Mitä korkeimmista kustannuksista on kysymys, sitä vaikeampaa on saada oikeudenmukainen ratkaisu koska liikkeet käyttävät helposti omia asianajotoimistoja.

EU:ssa valmisteltavana oleva kuluttajansuojan uudistus romuttaisi toteutuessaan suomalaisen kuluttajansuojan.

Julkiudessa olleiden tietojen mukaan esimerkiksi kulutustavaroiden osalta myyjän virhevastuu loppuisi kahden vuoden kuluttua tuotteen ostopäivästä. Tämän jälkeen myyjä ei olisi vastuussa tuotteen kestävydestä. Muutos nykyiseen olisi merkittävä. Käytännössä se merkitsisi sitä, että esimerkiksi jääkaapit, pakastimet ja televisiot kestävät tulevaisuudessa vain kaksi vuotta, jonka jälkeen niitä ei korjata vaan vian ilmetessä on ostettava uusi. Nettikaupassa ja postimyynissä kuluttajan tulisi tulevaisuudessa kustantaa myös tuotteen palauttamisesta aiheutuvat kustannukset, kun nyt kotimaisen lainsäädännön mukaan elinkeinonharjoittaja vastaa näistä kuluista.

Joensuun Työväenyhdistys ry:n jäsen Jari Markkinen esittää puoluekokoukselle, että

kuluttajan oikeuksia vahvistetaan kuluttajansuojalain osalta ja myyjän vastuuta lisätään tuotteen keston ja toimivuuden osalta. Erityisen tärkeitä tämä on ajoneuvoja, kiinteistöjä koskevissa kaupoissa, joissa puhutaan hyvin merkittävistä taloudellisista kustannuksista. Esitän myös lisää resursseja kuluttajaneuvontaan ja lähemmäksi kansalaisia. Jokaisella kansalaisella tulisi olla varallisuudesta riippumatta oikeus ja mahdollisuus riitatapausten käsittelyyn tarvittaessa myös eri oikeusasteissa.

13. Kuluttaja-asiat tehokkaammin SDP:n ohjelmiin

Kouvolan Työväenyhdistys ry:n aloite

Kuluttaja-asiat ovat pienituloisten (erityisesti pienipalkkaiset työssä käyvät ja eläkeläiset) ihmisten kannalta tärkeä asia. Elintarvikkeiden hintakehitys 2008 loppupuolelta aina tämän vuoden alkuvuoden osalta oli järkyttävää. Hintoja nostettiin tietoisesti huomattavasti ennen ALV:n alennusta ja alennusten jälkeen päästiin kiinni parempiin katteisiin.

Vastaava tilanne toteutui aikanaan alkoholin veron alennuksen yhteydessä jolloin monet ravintoloitsijat nostivat alkoholin myyntihintoja reilusti ennen korotusta ja veron pudotuksen myötä hinta olikin sama, kun hinta huomattavasti ennen veron alennusta. Seurauksena oli myyntikatteen selvä parannus, mutta asiakkaalta jäi monessa ravintolassa saamatta veroalennushyöty. Myös parturi-kampaamoiden osalta ALV alennuksen osalta hintakehitys ei ollut mennyt kovin hyvin asiakasmaksuihin

Kouvolan Työväenyhdistys ry esittää puoluekokoukselle, että

puolue ottaisi tehokkaammin ohjelmiinsa myös kuluttaja-asiat ja olisi yhteistyössä Kuluttajaliiton kanssa. Kyseisessä liitossa on mukana myös demareita ja se olisi pohja tehdä yhteistyötä ko. järjestön kanssa. Me kaikki ihmiset puolueesta riippumatta syömme, juomme ja kulutamme muitakin hyödykkeitä. Erityisesti elintarvikkeiden hinnoittelu on teollisuuden kannalta suorastaan mielivaltaista ja erityisesti kiukuttaa pakkauskokojen jatkuva muuttelu, jottei hintoja pystyittäisi tavallisten matti meikäläisen toimesta seuraamaan.

Puoluehallituksen lausunto aloitteista 12-13

Aloitteissa esitetään kuluttajan oikeuksien vahvistamista ja myyjän vastuun lisäämistä tuotteen keston ja toimivuuden osalta. Lisäksi aloitteissa esitetään kuluttajaneuvontaa lähemmäksi kansalaista ja SDP:ltä aktiivisempaa kuluttaja-asioiden käsittelyä. Kuluttaja-asioihin viitattiin vuoden 2008 puoluekokouspäätöksissä mm. liittyen kuluttajien tietoisuuteen tuotteen alkupestä ja lasten parempaan huomioimiseen kuluttajalainsäädännössä. Lisäksi puoluekokous edellytti, että kuluttajaneuvontaa tulee lisätä.

Vuoden 2005 puoluekokouksessa hyväksyttiin laajempi kuluttajapoliittinen julkilausuma. Vuoden 2010 puoluekokousaloite on myös sen mukainen, sillä julkilausumassa linjattiin muun ohella, että kuluttajapolitiikan tavoitteena on vahvistaa kansalaisten asemaa hyödykemerkkinöillä ja yhteiskunnan palveluissa sekä mahdollistaa terveyden ja talouden kannalta turvalliset kulutusvalinnat. Tavoitteena on ihmisten saaminen tietoisiksi kulutusvalinnoistaan ja niiden seurauksista.

Puoluekokous määritteli tavoitteekseen myös sen, että kuluttajaneuvonnan tulee olla nopeasti saatavilla, maksutonta, tehokasta ja alueellisesti tasa-arvoista. Kunnalliselle kuluttajaneuvonnalle on määriteltävä sitovat, koko maata koskevat yhtäläiset laatu- ja saatavuusperusteet, joiden toteutumista seurataan.

Kuluttajansuojalaki, kunnallinen kuluttajaneuvonta ja kuluttajavalituslautakunta ovat suomalaisen kuluttajansuojan kulmakivet. Kunnat saavat valtionapua kuluttajaneuvontaan ja voivat järjestää sen haluamallaan tavalla. Kuluttajaneuvonta on monissa kunnissa kuitenkin pahasti ruuhkautunut ja vain noin kolmannes neuvojista hoitaa tehtäviä kokopäivätoimisesti. Neuvonnan ja opastuksen riittämättömyys heikentää sekä kuluttajan että elinkeinonharjoittajan oikeusturvaa. Kuluttajien oikeusturvaa heikentää myös kuluttajavalituslautakunnan käsittelyn ruuhkautuminen.

Toisin kuin monissa muissa maissa, suomalaisessa kuluttajansuojajärjestelmässä viranomaisten rooli on säädetty varsin keskeiseksi. Kuluttajien edunvalvontaa ja kansalaistoimintaa viranomaiset eivät voi kuitenkaan korvata. Mitä aktiivisempaa ja asiantuntevampaa kuluttajien kansalaistoiminta on, sitä paremmin kuluttajanäkökulma tulee huomioiduksi päätöksenteossa.

Suomessa on jatkettava kuluttajajärjestöjen, muiden kansalaisjärjestöjen, elinkeinoelämän ja viranomaisten yhteistyönä tuotantoketjun eettisten käytännesääntöjen laadintaa. Tavoitteena tulisi olla sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä tuotanto ja kulutus.

EU-tason kuluttajapolitiikkaa on perusteltu sisämarkkinoiden tehokkaan toiminnan varmistamisella. Jos sisämarkkinat toimivat hyvin, ne lisäävät kuluttajien luottamusta muista maista tehtäviin ostoksiin. Kuluttajien pitää kuitenkin olla vakuuttuneita siitä, että heillä on riittävästi täsmällistä tietoa ennen ostosten tekoa ja että heidän turvanaan on selkeät lakisääteiset oikeudet, jos kauppatapahtumissa tulee ongelmia. Yhteiset säännöt takaavat kansalaisten riittävän suojelun.

EU hyväksyi joulukuussa 2006 uuden kuluttajansuojaohjelman vuosiksi 2007–2013. Sen kokonaisbudjetti on 157 miljoonaa euroa. Ohjelmalla on kaksi päätavoitetta: Varmistaa korkeatasoinen kuluttajansuoja erityisesti hankkimalla parempaa näyttöä, kohentamalla kuulemista ja

edustamalla paremmin kuluttajien etuja, sekä varmistaa kuluttajansuojasäännösten tehokas soveltaminen erityisesti täytäntöönpanoa koskevalla yhteistyöllä, tiedottamalla, kouluttamalla ja muutoksenhaun kautta.

Ohjelman täytäntöönpanossa Euroopan komissio keskittyy ennen muuta keinoihin, joilla nyky-lainsäädäntöä voitaisiin parantaa. Se haluaa kuitenkin myös erityistoimia, joiden avulla kuluttajat voivat hankkia asuntolainoja tai yksityisasiakkaille suunnattuja pankkipalveluja muissa EU-maissa kuin omassa asuinmaassaan.

Joulukuussa 2007 EU kielsi lukuisia sopimattomia kaupallisia menettelyjä. Näihin kuuluvat mm. harhaanjohtava mainonta ja aggressiivisten kaupallisten menettelyjen kuten häirinnän, pakottamisen ja sopimattoman vaikuttamisen käyttäminen. Uusi direktiivi tarjoaa kuluttajille samanlaisen suojan sumeilemattomia menettelyitä ja huijareita vastaan riippumatta siitä, tehdäänkö ostokset kulmakaupasta vai verkon kautta toisesta EU-maasta. Lisäksi kuluttajilla on unionissa käytössään myös muita oikeussuojakeinoja, kuten EU-kuluttajaneuvontakeskusten verkko (ECC-Net).

Suomen liittyessä Euroopan Unioniin oli monella taholla huolena, että maamme korkea kuluttajansuoja on vaarassa kun lainsäädäntöjä harmonisoidaan jäsenvaltiossa. Eduskunnan Suuren Valiokunnan lausumassa edellytettiin jo tuolloin, että Unionin jäsenyys ei heikennä kuluttajansuojaamme. SDP yhtyy edelleen tähän vaatimukseen ja pitää tärkeänä, että Suomen kuluttajansuojan taso turvataan jatkossakin.

Päätös

Puoluekokous toteaa, että SDP pyrkii vaikuttamaan siihen, että Suomen kuluttajansuojan taso paranee. Euroopan unionissa sosialidemokraattien tulee toimia Suomen kuluttajansuojan turvaamiseksi. SDP:n tulee ottaa omassa ohjelmassaan entistä paremmin huomioon kuluttaja-asiat.

Puoluekokous viittaa tulevaisuusasiakirjaan, jossa kiinnitetään huomiota kilpailun lisäämiseen ja kuluttajan etujen turvaamiseen. Puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen varmistamaan toimikaudellaan näiden linjausten etenemisen käytännön toimenpide-ehdotuksiksi.

14. Valtion oma pankkitoiminta käynnistettävä uudelleen

Pohjois-Haagan Sos.-dem. Yhdistys ry:n aloite

Aikanaan kun Postipankki yksityistettiin, valtio jäi ilman omaa pankkitoimintaa. Myöhemmin kyseinen rahalaitos Sampo-konsernin osana myytiin tanskalaiseen omistukseen.

Aikanaan valtio käytti Postipankkia omaan rahaliikenteeseensä. Olemassaolollaan se vaikutti myös muuhun kotimaiseen pankkitoimintaan. Valtio sai myös suoraan tietoa pankkimaailman sisällä vaikuttavista liikkeistä.

Yhdistyksemme käsityksen mukaan tänäkin päivänä valtion oman pankin olemassaolosta olisi valtiolle itselleen ja kansalaisille enemmän hyötyä kuin haittaa. Sen kautta voitaisiin mm. hoitaa moninaisia valtion yritys- ym. rahoituksia, kulttuuritukia ja vastaavia.

Modernissa ajassa internetin aikaan pankilla ei varmaankaan tarvitsisi olla perinteisen laajaa alueverkkoa. Pankki saattaisi toimia esimerkiksi Valtiokonttorin yhteydessä – mutta tietenkin normaalin pankkitarkastuksen valvonnassa.

Investointipankkitoiminnasta tiedämme, ettei erikoistunut pankki vaadi suurta henkilökuntaa ja muita ylläpitokuluja.

Pohjois-Haagan Sos.-dem. Yhdistys ry: esittää puoluekokoukselle, että

SDP ottaisi tavoitteekseen valtion omistaman pienen mutta tehokkaan pankin perustamisen. Asian – erityisesti valtion maksuliikenteeseen liittyvät – hyödyt ja haitat tulisi ainakin huolellisesti tutkia.

15. Valtioenemmistöinen pankki perustettava

Korson Sosialidemokraattinen Työväenyhdistys ry:n jäsenen Lars Käcklundin aloite

Viime aikoina omien tuttujeni, muutamien kannattajien mutta sitäkin useamman ei varsinaisen sellaisen, käymäni keskustelun perusteella haluan tuoda puoluekokouksen pohdittavaksi ehdotukseni työnimeltään "Kansallispankki".

Asia jota monet tässä superglobaaliin markkinatalouksien riivaamaan maahan ovat kaivanneet: valtioenemmistöisen, muodollisten säännösten mukaan toimivan liikepankin, vanhaan "Postipankin" tapaan.

Tätä olen kuullut keskusteluissani tavallisten ihmisten kanssa, sekä parempiosaisien, että vähemmän sellaisten.

Asialle löytyy varmasti vastustusta jokaisen mahdollisen kulman takaa, mutta toisaalta mikään sääntö - kansallinen tai kansainvälinen - ei sellaisen toteuttamista estäisi.

Pankin toteuttaminen, jota kansan hiljainen enemmistö joka tapauksessa toivoo. Mikseivät siis sosiaalidemokraatit pane töpinäksi? Asian eteen, jolla ei mitään olisi hävittävää? Mutta joka rivakasti toteutettuna voisi tuoda puolueellemme sen mitä juuri nyt eniten kaipaamme. Voiton 2011 vaaleissa. Iso asia siis on kyseessä.

Korson Sosialidemokraattinen Työväenyhdistys ry:n jäsen Lars Käcklund esittää puoluekokoukselle, että

Suomeen tulisi perustaa "Kansallispankki".

Puoluehallituksen lausunto aloitteista 14-15

Aloitteissa kiinnitetään huomio siihen, että Suomessa ei ole enää Postipankin yksityistämisen jälkeen liike- tai säästöpankkitoimintaa, joka olisi julkisen vallan ohjauksessa. Aloitteissa ehdotetaan, että olisi syytä arvioida huolellisesti valtion omistaman pankin hyödyt ja haitat. Perusteluina pankin perustamiseen esitetään yhtäältä, että valtio voisi hoitaa valtion pankin kautta omaa rahaliikennettä. Toisaalta todetaan, että pankin toiminnan ylläpito olisi suhteellisen edullista nykyisin sähköisten palveluiden maailmassa, eikä laajaa konttoriverkostoa tarvittaisi.

Aloitteiden aihepiiri on ajankohtainen finanssikriisin jälkeen. Rahoitusmarkkinoiden romahdettua tarvittiin monissa maissa julkisen vallan väliintuloa pankkien pelastamiseksi ja tavalliset kansalaiset joutuivat finanssikriisin maksajiksi. Samaan aikaan finanssitoimialasta on monessa maassa tullut mittava toimiala, jonka volyyymi voi jopa ylittää kansantalouksien reaalityön volyymin. Tämä on entisestään lisännyt rahoitusmarkkinoiden volatiliteettia ja kansantalouksien haavoittuvaisuutta niiden häiriöille. SDP on oppositiopolitiikassaan kiinnittänyt huomiota finanssivalvontaan. Finanssimarkkinoiden sääntely on Euroopan unionin tasoista lainsäädäntöä. Eurooppalainen Sosialidemokraattinen liike on PES:n tavoitteissa on määrittänyt lukuisia yhteisiä pyrkimyksiä finanssimarkkinoiden nykyistä täsmällisemmäksi ja tehokkaammaksi sääntelyksi ja valvonnaksi.

Tulevalla hallituskaudella Suomen talouden rakenteet ovat voimakkaassa murroksessa. On epäselvää, miltä aloilta uutta kasvua syntyy ja mihin uusia työpaikkoja syntyy. Lähivuosina valtion taloustilanne heikkenee merkittävästi, kun julkisen talouden menot kasvavat ja verotulot supistuvat. SDP on sitoutunut kestävään julkiseen talouteen ja julkisen vallan vahvaan rooliin työllisyyden ja talouskasvun turvaamisessa. Seuraavalla hallituskaudella resursseja on vähän ja elinkeinopoliittisia haasteita paljon. Käytettävät panostukset on punnittava tarkoin, päähuomio niiden vaikuttavuudessa - työpaikkojen, kasvun ja hyvinvoinnin luomisessa. Pankkitoiminnan käynnistäminen ei merkittävästi tukisi tätä tavoitetta, mutta siihen suunnatut varat olisivat pois muun elinkeinopolitiikan panostuksista.

Valtion omistama pankki joutuisi toimimaan samoilla markkinoilla kuin yksityisestikin omistetut pankit. Valtio ei tarvitse rahaliikenteeseensä omaa pankkia, vaan sillä on osaamista ja kykyä kilpailuttaa liikepankkeja oman toimintansa tarpeista. Valtio ei tarvitse enemmistöomistajuutta pankissa saadakseen tietoa pankkimaaailman tilanteesta, sillä sekä finanssivalvonta että Suomen Pankki ovat julkisia toimijoita, jotka saavat tarvitsemansa tiedot finanssimarkkinoilla toimivilta yrityksiltä.

Päätös

Puoluekokous pitää perusteltuna huolta pankkisektorin epävakauudesta. Valtion omistajapolitiikan ja finanssivalvonnan vaikuttavuutta on lisättävä. Julkiset elinkeinopoliittiset panostukset on suunnattava niin, että ne tukevat työllisyyden ja talouden kasvua tehokkaasti. Tiedossa olevista ongelmista huolimatta uuden valtiollisen pankin perustamista tulee selvittää erityisesti siitä näkökulmasta, voitaisiinko näin tukea pienituloisten edullisempaa pankkiasiointia ja sosiaalisen luotuksen lisäämistä.

16. GMO-tuotantoa rajoitettava

Sosialidemokraattiset Nuoret ry:n aloite

Geenimuunneltujen (gm) kasvien tuotannosta seuraa globaalilla tasolla hyvinkin vakavia sosiaalisia ongelmia. Ongelmat kumpuavat virheellisistä markkinointilupauksista, joiden turvin monien maiden viljelijät ovat siirtyneet enenevässä määrin gm-kasvien viljelyyn. Gm-siementuotanto on viimeaikaisten kehityskulkujen valossa keskittymässä entistä merkittävämmiin muutaman suuren jalostajan, kuten esimerkiksi yhdysvaltalaisen Mosanton alaisuuteen. Kylvösiementen myynnistä sekä välittämisestä onkin tullut isoa bisnestä. Viljelijöiden on maksettava gm-siemenistä vuosittaista käyttömaksua ja tilanteet tekee entistä haastavammaksi se, ettei gm-siemeniä voi itse jalostaa. Mikäli kehityskulku jatkuu nykyisenlaisena, on hyvinkin mahdollista, että maailman ruuantuotantoa ohjaavat tulevaisuudessa Mosanton kaltaiset jättikorporaatiot.

Gm-kasvien viljelyn yleistyminen on myös vakava uhka monien kehitysmaiden pienviljelijöille, joiden tuotanto pohjautuu vieläkin yli 80 prosenttisesti kylvösiementen omavaraisuuteen. Muun muassa Intiassa gm-tuotantoon pohjautuvat satotappiot ovat ajaneet viljelijöitä kasvavan velkaantumisen vuoksi itsemurhiin.

Geenimuunneltu ruoka ei ole ratkaisu maailman ruokapulaan. Tähän ainoa kestävä ratkaisu olisi ruuan sosiaalisesti oikeudenmukainen jako tasaisemmin eri ihmisryhmien välillä. Gm-tuotannon avulla ei saada isompia tai parempia satoja vaan päinvastoin ne ovat monesti etenkin kehitysmaissa herkempiä kasvuolojen vaihteluille kuin luonnonmukaisemmat lajitoverinsa. Gm-lajikkeiden tuottajien intressit pohjautuvat puhtaasti markkinataloudellisiin arvoihin. On heidän etunsa mukaista, että ruuantuotannossa muodostuu riippuvuussuhteita ja monopoleja, joiden avulla nämä jättikorporaatiot kasvattavat entisestään omaa pääomaansa.

EU:n parlamentti on hyväksynyt direktiivin, jonka mukaan EU:n markkinoille ei saa tuoda muuntogeenisiä elintarvikkeita ennen kuin niiden turvallisuus on testattu. Suomessa maatalous- ja elintarviketuotannon kilpailukyvyn säilyttämisen kannalta on tärkeää ylläpitää ja kehittää geneettiseen tietotaitoon perustuvaa tutkimusta ja kehitystyötä. Suomi on tunnettu puhtaista raaka-aineistaan ja ruoastaan. On erittäin tärkeää, että Suomi pystyy viime kädessä päättämään itse, missä laajuudessa ja mitä muuntogeenisiä lajikkeita sen rajojen sisäpuolella tuotetaan. Suomessa geenimuuntelusta vapaiksi kunniksi ovat julistautuneet muun muassa Espoo, Hyvinkää, Järvenpää, Tuusula, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Kerava, Loppi, Pernajan ja Keuruu. Koko Suomen tulisi ottaa mallia näistä kunnista ja julistautua geenimuuntelusta vapaaksi maaksi.

Sosialidemokraattiset Nuoret ry esittää puoluekokoukselle, että

SDP suhtautuu kriittisesti gm-ruuantuotannon yleistymiseen Suomessa ja pyrkii toiminnallaan vaikuttamaan GMO-vapaan Suomen edistämiseksi. SDP:n on myös tehtävä aktiivisesti yhteistyötä muun muassa PES:n kanssa GMO-vapaan Euroopan ja maailman edistämiseksi.

Puoluehallituksen lausunto

Aloitteessa esitetään SDP:n ottavan kriittisen kannan geenimuunnellun ruoantuotannon yleistymiseen ja toimimaan ns. GMO-vapaan Suomen edistämiseksi myös Euroopan tasolla.

Aiheesta on olemassa aikaisempi puoluekokouspäätös vuodelta 2005, jossa puoluekokous katsoi varovaisuusperiaatteen mukaisesti, että puolue on ottanut kantaa uusien tekniikoiden hyväksyttävyydestä käytävän laajan keskustelun ja kuluttajien tiedonsaannin puolesta.

Geenitekniikan muuntelun käyttö elintarvikkeissa on Euroopan yhteisön alueella luvanvaraista. Luvan myöntää Euroopan komissio. Asiaa koskeva lainsäädäntö vuodelta 2004 kiinnittää erityisesti huomiota muuntogeenisen aineksen jäljitettävyyteen ja merkitsemiseen. Mikäli tuote on valmistettu muuntogeenisestä aineksesta, mutta sitä ei lopputuotteesta enää pystytä havaitsemaan, pakkausmerkinnöissä on silti oltava merkintä, että muuntogeenistä ainesta on käytetty. Merkintä koskee myös muuntogeenisiä lisäaineita.

Elintarvikevirasto ohjaa muuntogeenisten elintarvikkeiden valvontaa. Lainsäädännön mukaan elintarvikkeiden pakkausmerkinnöissä pitää olla merkintä muuntogeenisen aineksen käytöstä, mikäli määrä on enemmän kuin 0,9 prosenttia.

Geenitekniikkalaki edellyttää perusteellista ja jatkuvaa tehostettua riskinarviointia. Geenitekniikan käytännön sovellutuksissa edellytetään myös, että käyttöä laajennetaan vaiheittain kontrolloiduissa olosuhteissa. Kuluttaja valitsee elintarvikkeensa omista lähtökohdistaan ja voi välttää geenitekniikalla tuotettuja elintarvikkeita toistaiseksi melko yksinkertaisin keinoin.

Euroopan unioni on suhtautunut pidättyvästi muuntogeenisten kasvien viljelyyn Euroopassa ja muuntogeenisten tuotteiden markkinoillepääsyyn. Toisaalta, kun ei ole voitu osoittaa tieteellistä näyttöä siitä, että tuotteilla, joille on anottu markkinointilupaa, olisi haitallisia vaikutuksia ihmisten tai eläinten terveydelle, ei niiden markkinoillepääsyä voida myöskään estää rikkomatta kansainvälisiä sopimuksia. Pitkäaikaistutkimuksia on luonnollisesti jatkettava. Sen sijaan unioni on hyväksynyt merkintäjärjestelmän, jonka perusteella kuluttajat tietävät, mitä tuotteet sisältävät ja voivat tehdä omat valintansa.

EU:ssa muuntogeeniset elintarvikkeet pääsevät kaupan hyllyille lakisääteisen ennakkotarkastuksen kautta ja markkinointiluvan edellytyksenä on todennettu turvallisuus. Päätökset tehdään yhteisesti koko EU:n alueella. Päätökset ja arvioreportit ovat julkisia. Säädökset edellyttävät lisäksi yleisön kuulemista ennen päätöksentekoa. Tällä pyritään varmistamaan kaiken

tiedon saaminen mahdollisista riskeistä. Markkinoille hyväksytyt tuotteet on todettu yhtä turvalliseksi kuin perinteiset verrokkinsa.

Muuntogeenisiä elintarvikkeita on ollut kaupan USA:ssa jo toista vuosikymmentä ja siellä muuntogeenistä soijaa tai maissia sisältäviä elintarvikkeita käyttää suurin osa kuluttajista joka päivä. Kyseisiin elintarvikkeisiin ei ole voitu liittää saadun kokemuksen kautta todennettua haittaa tai vaaraa ihmiselle.

Muuntogeenisten kasvien viljelyyn on suhtauduttu Euroopan unionissa varovaisuusperiaatteen mukaisesti. Lisää pitkäaikaistutkimuksia tarvitaan lähinnä luontoon, ei niinkään ihmisiin kohdistuvien vaikutusten vuoksi. Päätösten tulisi perustua tieteelliseen näyttöön. Tuotteiden osalta on hyväksytty tiukka merkintäjärjestelmä, jonka pohjalta kuluttajat voivat tehdä omat päätöksensä.

Ympäristövaikutusten osalta tiedetään, että jalostetuista kasveista tapahtuu geenivirtaa villeihin sukulaislajeihin ja tällä on merkitystä luonnonkasvien populaatioihin silloin kun niitä kasvaa samalla alueella. Jalostetuissa kasveissa on jalostusmenetelmästä riippumatta geenejä jotka parantavat viljelyominaisuuksia usein luonnossa selviytymisen kustannuksella. Luonnonolojen kannalta "huonot" geenit eivät säännön mukaan kuitenkaan yleisty luonnossa, koska ne karsiutuvat pois.

Aloite valaisee erinomaisesti sitä, miten ravinnon tuotannossa ei ole kyse vain paikallisista "ympäristöasioista" vaan kestävän kehityksen kaikki kolme näkökulmaa on otettava huomioon myös globaalisti. Kansainvälisessä keskustelussa nostetaan nimenomaan aloitteessa esitetyt näkökulmat voimakkaasti esille, ja Monsanto-yhtiö on ollut pitkään ankaran kritiikin kohteena. Ravinnontuotannossa, erityisesti gm-viljelyssä, jossa viljelijä joutuu aloitteen tekijöiden kuvaamalla tavalla siemenviljan myyjän "rengiksi", on tunnistettava se suuri riski, että paikalliset tuottajat jäävät ylikansallisten monopolien jalkoihin.

Päätös

Puoluekokous toteaa, että SDP tukee geenimuuntelun vaikutusten arviointia suorittavaa tutkimusta ja suhtautuu geenimanipuloituun ruoantuotantoon kriittisen varovaisesti. GMO-elintarvikkeita ei tule kieltää tai muuten syrjiä markkinoilla, elleivät ne todennetusti aiheuta vaaraa ihmiselle tai ympäristölle. SDP tulee gm-tuotantoa koskevissa kannanotoissaan kiinnittämään aikaisempaa selkeämmin huomiota sen taloudellisiin ja sosiaalisiin seurausvaikutuksiin. Muilta osin aloite ei anna aihetta toimenpiteisiin.

17. Työpaikkojen lisääminen metsäteollisuuden jalostusastetta nostamalla

Joensuun Työväenyhdistys ry:n aloite

Tehtaiden massasulkemisista johtuva puun teollinen käyttö Suomessa on hiipunut ja hiipuu.

Metlan arvioiden mukaan puun ja hakkeen käyttö nykytuotteisiin laskee 7-18 miljoonaa (n.8-20 %) kuutiota vuodesta 2006 vuoteen 2015. Tehtaita ei panna myyntiin vaan ne lopetetaan, tavoitteena tuhota alalta kapasiteettia ja estää kilpailu puuraaka-aineesta. Muutosta kuvaa myös se, että vuonna 2011 puun energiakäytön arvioidaan ohittavan jalostusarvolla mitattuna massa- ja paperiteollisuuden vastaavan.

Puun energiakäyttö on tulevaisuudessakin tärkeä osa uusiutuvaa ja vähäpäästöistä energiaa. Kun metsäteollisuuden volyymi laskee, on itse jalostusprosessista ja sen sivutuotteista otettava mahdollisimman paljon irti sekä uusina tuotteina että energiana. Sellu- ja paperitehtaiden kylkeen on liitettävä biojalostamot, jotka tuottavat paitsi lämpöä ja sähköä myös biopolttoaineita ja erilaisia kemikaaleja teollisuuden raaka-aineeksi.

Tutkimustyötä on tehostettava metsäteollisuuden sivutuotteiden uusista käyttömuodoista jotta uudet tuotteet saadaan mahdollisimman pian markkinoille. Tällaisia tulevaisuuden tuotteita ovat mm. selluloosan jalostaminen viskoosikuiduksi tekstiiliteollisuuteen ja lääke-teollisuuden raaka-aineeksi mm. lääkkeiden sideaineena sekä maataloudessa torjunta-aineeksi ja lannoitteeksi.

Näihin päiviin asti puuteollisuus on ollut pelkkä kemiallisen metsäteollisuuden kylkiäinen. Nyt se on nostettavat omaksi osaamis- ja kehittämisalaksi, jossa jalostusasteen nosto ja uusien tuotteiden kehittäminen tulee olla keskeisessä asemassa. Perinteisistä lankuista, lastulevystä, rakennuskomponenteista ja viilusta on tuotantoa kasvatettava uusiin tuotteisiin kuten luonnonkuitukomposiitteihin, jotka korvaavat mm. muovivaerilaisissa käyttöesineissä kuten soittimissa, huonekaluissa, elektroniikkateollisuudessa jne. Suomessa olisi entistä voimakkaammin myös panostettava puurakentamiseen. Esimerkiksi Ruotsissa jo 20 % uusista kerrostaloista on puurakenteisia.

Suomessa puunhankintaorganisaatiot ovat osa vallassa olevia metsäjättejä eikä heillä ole ollut kiinnostusta kehittää korjuu- ja kuljetusjärjestelmiä palvelemaan monimuotoista puu-alaa. Tähän ongelmaan tulee etsiä ratkaisuja.

Puun käytön tehostaminen sekä energiantuotannossa, rakennusmateriaalina ja puurakentamisessa on ilmastomyönteistä politiikkaa mikä auttaa hiilidioksidipäästöjen vähentämisessä. Myös kotimaisen puun (myös hake- ja pelletti) käyttöä kotitalouksien lämmityksessä tulisi lisätä. Puun uusien käyttömuotojen kehittäminen ja jalostusasteen nostaminen kasvattaa kansallista kilpailukykyämme ja lisää työpaikkoja erityisesti Itä-Suomessa, jossa työttömyysaste on maan korkeimpia.

Joensuu tunnetaan Suomen metsäpääkaupunkina. Joensuussa on metsäalan tutkimusta ja opetusta yliopistossa, ammattikorkeakoulussa sekä keskiasteella. Alueen metsäosaamista vahvistaa vahva Metlan panostus sekä Euroopan metsäinstituutin EFIN sijainti kaupungissa. Joensuussa ja sitä ympäröivässä maakunnassa on monipuolinen metsäteollisuuden ja sen laitteiden teollinen osaaminen. Tältä pohjalta Pohjois-Karjala olisi hyvä paikka luoda uutta osaamista uusille metsäteollisuuden tuotteille ja energiatuotannolle.

Joensuun Työväenyhdistys ry esittää puoluekokoukselle, että

Sosialidemokraattinen puolue toimisi voimakkaasti sen puolesta, että Suomessa metsäteollisuutta monipuolistettaisiin ja jalostusastetta nostettaisiin. Samalla tulisi kartoittaa ja poistaa mahdolliset hallinnolliset, lainsäädännölliset ja muut esteet, jotka haittaavat metsäalan monipuolista kehittymistä.

Puoluehallituksen lausunto

Aloitteessa esitetään perusteltu huoli metsäteollisuuden tulevaisuudesta sekä keinoja alan tulevaisuuden näkymien parantamiseksi. Aloitteessa kiinnitetään huomiota metsäteollisuuden monipuolistamiseen ja jalostusasteen nostamiseen.

SDP on kiinnittänyt viime vuosina suhteellisen paljon huomiota metsäteollisuuden ongelmiin. Oppositioista käsin on yritetty saada liikkeelle riittävä kansallinen yhteisymmärrys metsäteollisuuden pelastamiseksi, toistaiseksi valitettavan vaatimattomin tuloksin. Valtaapitävä porvarihallitus ei ole saanut aikaan parannusta metsäteollisuuden toimintaympäristössä.

SDP linjasi metsäalan tulevaisuutta tammikuussa 2010. Puolue esitti tällöin kansallista metsäteollisuuden pelastusohjelmaa, jolla turvattaisiin teollisuuden alan toimintaedellytykset. SDP:n metsäohjelma sisältää toimenpiteitä mm. metsälainsäädännön ja metsäverotuksen uudistami-

seksi, teollisuuden alan kilpailukyvyyn turvaamiseksi ja investointien lisäämiseksi. Tutkimus- ja tuotekehityspanoksien avulla tuetaan uusien tuotteiden kehittämistä ja uutta kasvua.

Päätös

Puoluekokous toteaa, että SDP toimii edelleen voimakkaasti sen puolesta, että Suomessa metsä- ja puunjalostusteollisuutta monipuolistettaisiin ja jalostusastetta nostettaisiin. Samalla kun jalostusastetta nostetaan, muistetaan tehokas mutta kestävä ja terve metsien hoitaminen sekä investoinnit myös perinteisen puunjalostusteollisuuteen kehittämiseen, kuten esimerkiksi bioenergiaprojektit sahojen kyljessä. Samalla kartoitetaan ja poistetaan mahdolliset hallinnolliset, lainsäädännölliset ja muut esteet, jotka haittaavat metsäalan monipuolista kehittymistä. Suunnitelmat metsästä saatavan energian lisäämiseksi eivät saa johtaa epäterveeseen tukipaketointiin, joka uhkaa jatkojalostusta. Puoluekokous viittaa SDP:n metsäohjelmaan tammikuulta 2010 sekä tulevaisuusasiakirjaan.

18. Teollisuudella turvataan hyvinvointiyhteiskunta

Friherrsin Sosialidemokraatit ry:n jäsenen Riku Aallon ja Jyväskylän Työväenyhdistys ry:n jäsenen Pentti Mäkisen aloite

Metallityöväen Liiton sd-valtuustoryhmä toivoo laajaa keskustelua teollisuuden tulevaisuudesta Suomessa. Sietämättömän korkea työttömyys pahenee edelleen. Kriisin ytimessä, pahimmin uhattuina, ovat teolliset työpaikat. Jos ne menetetään, yhteiskunnan hyvinvointipalvelujen rahoituspohja ei kestä. Kerran menetettyjä teollisuuden työ-paikkoja on erittäin vaikea saada takaisin.

Elintason nousu on Suomessa perustunut vientitulojen ja talouden jatkuvaan kasvuun. Suomalainen hyvinvointi on rakennettu puusta ja metallista. Suomalainen vientiteollisuus voi menestyä myös tulevaisuudessa. Menestykseen vaaditaan koko yhteiskunnan panosta ja strategisia valintoja.

Palvelutuotannon kasvun on toivottu korvaavan teollisia työpaikkoja, mutta tämä on jäänyt enimmäkseen haaveiluksi. Jos vientiteollisuutemme annetaan hävitä, tilalle ei ole tulossa mitään.

Globalisaation myötä kansainvälinen kilpailu on kiristynyt ennen kokemattoman kovaksi. Kilpailun koveneminen jatkuu, joten siihen on sopeuduttava. Kaikesta Suomessa tehtävästä työstä pitää maksaa sopimusten mukainen palkka ja palkan sivukulut. On painotettava vähäpäästöisiä tuotantotapoja. Väestön ikääntymisen aiheuttamat haasteet on ratkaistava muutoin kuin ottamalla lisää velkaa.

Tavoitteeksi täystyöllisyys

Aivan ensimmäiseksi teollisuus täytyy auttaa yhteiskunnan erityistoimin hengissä yli nykyisen, vakavan kriisitilanteen. Hallituksen elvytystoimien painopiste olisi siirrettävä nopeasti veronalennuksista julkisiin investointeihin. Julkista rahoitusta on käytettävä myös elvyttäviin, riskiä sisältäviin investointeihin ja niiden tukemiseen.

Teollisuuden kilpailukyvyyn ja toimintaedellytyksien turvaamiseksi ja parantamiseksi on tehtävä kaikki mahdollinen. Työllisyys on nostettava tärkeysjärjestyksessä ohi ja yli muiden asioiden. Työllisyyspolitiikan tavoitteena on oltava täystyöllisyys, muunlaiseen ajatteluun on tulevaisuudessa tuskin varaa.

Teollisuuden kustannuksiin ja menestykseen voidaan vaikuttaa yhteisillä päätöksillä. Omistuksella on myös suuri merkitys sille, säilyykö teollisuus Suomessa vai siirretäänkö tuotantolaitok-

set maihin, joissa esimerkiksi ympäristölainsäädäntö ei luo teolliselle toiminnalle sellaisia lisäkustannuksia kuin Suomessa. Suomen on oltava entistä aktiivisempi kansainvälisessä politiikassa ja aloitteellisempi asioissa, joilla vaikutetaan maamme kansalliseen kilpailukykyyn.

Omistajaohjauksella on valtio-omisteisissa yrityksissä suuri merkitys. Yrittäjyyttä on edistettävä.

Innovaatiot tuovat työtä

Suomalaisten teollisuustuotteiden kyky kilpailla maailmanmarkkinoilla vaatii entistä enemmän tuote- ja teknologiapanoksia, innovatiivisuutta ja osaamistason nostoa. Teollisen prosessin ytimessä ovat innovaatiot, vain niiden kautta syntyy uutta teollisuustyötä. Innovaatioiden syntymistä on edesautettava kehittämällä jatkuvasti koulutus-järjestelmää, sekä yhteiskunnan erilaisilla tukimuodoilla, jotka kohdistuvat tutkimus- ja tuotekehitystoimintaan.

Työntekijät on otettava mukaan kehittämään tasavertaisina yritysten toimintaa.

Kohtuuhintainen energia on välttämätöntä

Kohtuuhintaisen energian saatavuus on kompensoinut sitä, että Suomi on etäällä suurista markkina-alueista ja että kuljetuskustannukset ovat korkeammat kuin kilpailijamaissa. Kohtuuhintainen energia on ollut välttämätöntä myös kylmän ilmaston vuoksi.

Sähköenergialla on yhä suurempi merkitys teollisuuden mahdollisuuksiin toimia ja laajentua. Metalliteollisuudessa on tuoteryhmiä, joiden loppuhinnasta sähköenergia on yli 40 prosenttia. Polttoaineiden suoraa käyttöä korvataan sähköllä, kun teollisuus pyrkii entistä ympäristöystävällisempään tuotantoon ja energian kulutus kasvaa.

Suomalainen teollisuus on ympäristöystävällinen

Suomessa ollaan muovaamassa ilmasto- ja ympäristönäkökohdista uudenlaista energiapolitiikkaa. Tämä ei saa johtaa kokeiluihin, jotka uhkaavat ajaa teollisen työn pois Suomesta. Tästä asiasta päättäjien on kyettävä kantamaan vastuunsa eikä piilouduttava yleisen mielipiteen taakse. On karhunpalvelus koko maapallon ympäristölle, jos teollisuus siirtyy Suomesta maihin, joissa ympäristöasioista ei ole huolehdittu likimainkaan yhtä hyvin kuin Suomessa. Suomalaisen teollisuuden säilyttäminen Suomessa on todellinen ympäristöteko.

Nykyinen ilmastopolitiikka on vihamielinen suomalaista teollisuutta kohtaan. Teollisuutta, joka on energiatehokasta ja ympäristökysymyksissä edistyksestä. Harjoitetun ilmastopolitiikan kyky saavuttaa ympäristön kannalta keskeiset tavoitteet ja vähentää päästöjä maailmanlaajuisesti on kyseenalainen. Päästökauppajärjestelmä saattaa jarruttaa merkittävästi eurooppalaisten talouksien kasvua, josta puolestaan seuraa työttömyyttä ja julkisten talouksien alati kasvavia ongelmia.

Suomalaisen teollisuuden on saatava kilpailla samalta viivalta kilpailijamaiden kanssa. Päästökaupassa on vakavia virheitä, kuten Venäjän ja Ukrainan miljoonien tonniin laskennalliset päästöoikeudet osoittavat. Päästötavoitteiden laskentapohjaksi on otettava ominaispäästöjärjestelmä, jossa esimerkiksi kaikki teräksen tuottajat maailmassa maksavat saman päästöveron tuotettua tonnia kohden yhteisesti sovitun ominaispäästörajan ylittävältä osalta. Tämän sanktiomaksun - tai veron - voi maksaa kansalliseen tai kansainväliseen rahastoon. Rahastoista jaetaan varoja tuotekehitykseen ja investointeihin, joilla edistetään ilmastopoliittisia tavoitteita.

Samalla kansallisista ja EU-tason prosenttimääräisistä päästöjen leikkaamistavoitteista on luovuttava. Suomen on edistettävä uuden järjestelmän luomista, joka pohjautuu ominaispäästöjärjestelmään ja johon on saatava mukaan mm. Yhdysvallat, Kiina ja Intia sekä Afrikka.

Omavaraiseksi sähköntuotannossa

Suomessa kulutetusta sähköstä tuotetaan ulkomailla 14–20 prosenttia. Sähkön saatavuuteen ja hintaan liittyvä epävarmuus nostaa maariskiä, kun yritykset harkitsevat investointeja Suomeen. Suomen on saavutettava omavaraisuus sähkön tuotannossa. Näin päätökset perusteellisuuden keskeisestä kustannustekijästä säilytetään suomalaisissa käsissä. Sähköä on tuotettava monipuolisesti ja ydinenergian tuotantoa on lisättävä. Kaikkien kolmen hakijan on saatava lupa ydinvoima-laitoksen rakentamiseen.

Tuuli-, aurinko-, maa-, vesi- ja bioenergian tuotantoa pitää tukea kertaluontoisella investointituella sekä nostamalla tuote- ja teknologiapanoksia.

Syöttötariffijärjestelmät ja windfall-verot eivät ole oikeudenmukaisia. Syöttötariffeista uhkaamalla täysin epätervettä energiantuotantoa tukeva automaatti. Windfall-veron voi taas täydellä syyllä pelätä nostavan energian hintaa.

Logistiikka toimivaksi

Logistiset kustannukset ovat suomalaisessa vientiteollisuudessa suhteellisesti korkeammat kuin kilpailijamaissamme. Tarvitaan keskipitkän aikavälin ohjelma, jolla taataan logistiikan toimivuus ja teollisuuden kilpailukyvyn mahdollistava hinnoittelu. Maantiekuljetusten rinnalla on oltava hyvin toimiva rautatie- ja vesikuljetusverkko, joka yhdistää eri kuljetusmuodot hyvin toimivaksi kokonaisuudeksi. Suomen on pystyttävä tarjoamaan luotettavasti toimivaa kuljetuslogistiikkaa myös transitoliikenteelle.

Vesi- ja raideliikenteen kaluston kehittämistä konepajoissa ja telakoilla on tuettava tuote- ja teknologiapanostuksilla ja rautatieverkostoa on vahvistettava. Kun vesi- ja raideliikenne saadaan yhdistettyä toimivaksi kokonaisuudeksi, koko ajan kallistuvat maantiekuljetukset lyhenevät.

Työhyvinvointi ylläpitää työkykyä

Kaiken toimeentulon lähtökohta on oltava työn tekeminen. Työ on ihmisen perusoikeus, jonka toteutumiseen valtion on kiinnitettävä erityistä huomiota. Ammattitaito ja terveellinen ja turvallinen työ vahvistavat itsetuntoa ja yksilön mahdollisuuksia ja kykyä toimia yhteiskunnan täysivaltaisina jäseninä. Kansalaispalkka ei voi olla vaihtoehto työlle eikä ansioon sidotulle sosiaali- ja työttömyysturvalle.

Työurien pidentäminen ei ole mahdollista, jos työntekijän kuormitus kasvaa jatkuvasti. Työelämän kehittämisen painopisteeksi on otettava elämän eri vaiheiden ottaminen huomioon paljon nykyistä monipuolisemmin luomalla erilaisia joustavia ja yksilöllisen räätälöinnin mahdollistavia järjestelmiä. Ennaltaehkäisevästä senioriterveydenhuollosta on säädettävä laki.

Koulutusjärjestelmän pitää tuottaa riittävästi teollisen ammattien osaajia. Ammattiin opiskeleville on taattava harjoittelupaikka, jota valmistuminen ammattiin edellyttää ja oppisopimus-koulutusta on lisättävä. Työurien pidentämiseen myös niiden alkupäästä on kiinnitettävä enemmän huomiota.

Työpaikoille on luotava ikäohjelma, joka sisältää työkykyä ylläpitävää toimintaa ja kuntoutusta koko työuran ajaksi. Fyysisen kunnon lisäksi työkykyä ylläpitävään ohjelmaan on sisällytettävä henkinen jaksaminen. Henkistä jaksamista pitää kehittää voimakkaasti myös nuorempien työntekijöiden näkökulmasta. Työnantajien vastuuta työssä työkykynsä menettäneistä henkilöistä on lisättävä.

Työsuojelupiirien resursseja on tuntuvasti lisättävä ja veroviranomaisille on annettava lisää resursseja harmaan talouden torjumiseen.

Puoluehallituksen lausunto

Aloite sisältää poikkeuksellisen laajan toimenpidekokonaisuuden suomalaisen teollisuuden ja hyvinvointiyhteiskunnan tulevaisuuden turvaamiseksi. Nykyinen taluskriisi on iskenyt kaikkein kovimmin vientiteollisuuteen ja aloite toimii hyvin kriisitietoisesta keskustelusta herättäjänä. SDP on pitänyt puolueista eniten esillä huolta teollisuuden toiminnan tulevaisuudesta Suomessa ja esittänyt myös toimenpiteitä tilanteen parantamiseksi.

SDP:n nykyiset energialinjaukset pitävät sisällään sekä energiatehokkuuden parantamista, maltillista ydinvoiman lisärakentamista sekä uusiutuvien tukemista. Tähtäimessä on oltava sähkönhankinnan omavaraisuuden lisääminen ja öljyriippuvuudesta irrottautuminen. Toistaiseksi perusvoiman tuotantoa ei voida laskea uusiutuvien energialähteiden varaan, ja toisaalta tuulivoima edellyttää esim. kantaverkkoyhtiö Fingridin mukaan säätövoiman lisäämistä. Tuulivoiman lisäksi tarvitaan erityisesti biomassojen parempaa hyödyntämistä ja jalostamista sekä vesivoimaa tehoja kasvattamalla.

Ilmastonmuutoksen torjunnassa tärkeintä olisi saada aikaan maailmanlaajuinen sitoumus päästöjen vähentämisestä. SDP:n päätavoite on edelleen globaali ilmastopolitiikka, joka on Suomen kannalta reilu. Maailmanlaajuisen sopimuksen välttämättömyydestä huolimatta EU on yksipuolisesti sitoutunut 20 prosentin hiilidioksidipäästövähennykseen vuoteen 2020 mennessä ja sen toteuttamistavaksi on valittu unionin sisäinen päästökauppa energiantuotannossa ja teollisuudessa. Muilla sektoreilla vähennystarve on määritelty maakohtaisesti. SDP tukee päästövähennyksiä ja päästökauppa on toimiessaan paras tapa toteuttaa vähennykset tehokkaasti. Käytännössä sen toiminta on kuitenkin osoittautunut epävakaa. Päästökauppajärjestelmää tuleekin kehittää vakaammaksi ja toimivammaksi sekä poistaa siinä esiintyneitä epäkohtia. Vaihtoehtoisen vähennysmenetelmän käyttöönotto vaikuttaa tässä vaiheessa epärealistiselta, mutta SDP ei ole ideologisesti sitoutunut mihinkään tiettyyn menetelmään. Todistettavasti tehokkain keino käy.

Puolue kannattaa vanhaa päästötöntä energiantuotantokapasiteettia omistavien energiayhtiöiden ns. ansiottomien tai tuulen tuomien ("windfall") voittojen verottamista. Sähkön markkinahintaan oikein mitoitettulla windfall-verolla ei ole vaikutusta, koska se määräytyy markkinoilla kalleimman tuotantomuodon mukaan. Valtiontalouden nykyisessä huonossa tilassa verotulojen saaminen uusista lähteistä olisi ensiarvoisen tärkeää.

Logistiikkaan liittyviä ehdotuksia voi pitää kannatettavina, tarkemmin liikennepolitiikkaa on käsitelty puoluekokouksen liikennepoliittisten aloitteiden vastauksissa. Työhyvinvointia on käsitelty työelämäaloitteissa.

Päätös

Puoluekokous korostaa vahvan ja uudistuvan sekä monialaisemman teollisen perustan merkitystä Suomen taloudelle. Puoluekokouksen mielestä suomalaiselle teollisuudelle on taattava mahdollisimman tasavertaiset kilpailuasetelmat maailmantaloudessa. Puoluekokous vaatii kohtuuhintaisen, turvallisen sekä ympäristöä säästävemmän energian saatavuuden turvaamista, logistiikan ja infrastruktuurin parantamista sekä koulutus- ja innovaatiojärjestelmien kehittämistä.

19. Yhteiskunnallista yrittäjyyttä edistettävä Suomessa

Sosialidemokraattiset opiskelijat SONK ry:n aloite

Perinteisellä sektorijaottelulla tarkoitetaan sitä, että yhteiskunnan toimijat jaetaan kolmeen sektoriin: yksityiseen, julkiseen ja kolmanteen sektoriin eli järjestöihin. Nyt on alettu puhua ns. neljännessä sektorista eli yhteiskunnallisista yrittäjistä (social entrepreneurship). Yhteiskunnallisella yrittäjyydellä tarkoitetaan sellaisia yrityksiä, joiden tavoitteena on yhteiskunnallis-

ten tai ympäristöllisten ongelmien ratkaisu ja jotka käyttävät myös voittonsa tämän päämäärän edistämiseen. Ne "tekevät hyvää ja ansaitsevat sillä rahaa, jotta voisivat tehdä lisää hyvää". Kansainvälisten tutkimusten perusteella yhteiskunnallisella yrittäjyydellä on selkeä elvyttävä vaikutus kansantalouteen.

Tällä hetkellä yhteiskunnallista yrittäjyyttä eli neljättä sektoria ei ole Suomessa "tunnustettu", eikä yhteiskunnallista yrittäjyyttä tueta riittävästi. Syynä tähän on tiedon ja kokemuksen puute. Esimerkiksi lainsäädännössä yhteiskunnallista yrittäjyyttä ei ole olemassakaan. On vain laki sosiaalisesta yrittäjyydestä, joka tarkoittaa eri asiaa kuin yhteiskunnallinen yrittäjyys. Siksi tätä lakia tulisikin joko muuttaa niin, että se tunnistaa myös yhteiskunnallisen yrittäjyyden tai säätää erillinen laki yhteiskunnallisista yrityksistä.

Sosialidemokraattiset opiskelijat SONK ry esittää puoluekokoukselle, että

SDP ja sen toimijat kaikessa toiminnassaan vaikuttavat siihen, että Suomessa lainsäädännöllisesti tunnustetaan yhteiskunnallinen yrittäjyys ja sen kehittämistä tuetaan.

Puoluehallituksen lausunto

Aloitteessa kiinnitetään huomio siihen, että kansainvälisten tutkimusten perusteella yhteiskunnallisella yrittäjyydellä on selkeä elvyttävä vaikutus kansantalouteen. Suomessa tällainen yrittäjyys on edelleen melko vähäistä.

Yhteiskunnallisella yrittäjyydellä tarkoitetaan sellaisia yrityksiä, joiden tavoitteena on yhteiskunnallisten tai ympäristöllisten ongelmien ratkaisu ja jotka käyttävät myös voittonsa tämän päämäärän edistämiseen. Ne "tekevät hyvää ja ansaitsevat sillä rahaa, jotta voisivat tehdä lisää hyvää". Edellytykset ja tarve tämän tyyppisille yrityksille kasvavat tulevaisuudessa myös työllisyyspoliittisista syistä. SDP:n arvion mukaan sosiaalisen yrittäjyyden toimintaedellytysten parantaminen kasvattaisi merkittävästi näiden toimijoiden tuottamia yhteiskunnallisia, taloudellisia ja sosiaalisia hyötyjä.

Päätös

Puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen ryhtymään toimiin selvittääkseen keinot yhteiskunnallisten yritysten toimintaedellytysten parantamiseksi Suomessa.

20. Pienten yritysten työntekijöiden palkkausta tuettava

Turun Opiskelijoiden Sosialidemokraattinen Yhdistys TOSY ry:n aloite

Moni aloitteleva yrittäjä aloittaa perustamalla yksityisyrittäjyksen. Yrittäminen on jo itsessään melkoinen riski elinkeinonharjoittajalle, joten myös yrityksen laajentaminen on usein suuren pohdinnan ja harkinnan paikka. Yksi vaikeimmista paikoista on yhden hengen yrityksen laajentaminen kahden hengen yritykseksi. Usein laajentuminen jääkin pelkäksi haaveeksi. Uusien työpaikkojen luominen on elintärkeää toimivan talouden ylläpitämiseksi. Pienissä yrityksissä on usein suurempien työllistäjien alku. Tämän vuoksi toisen työntekijän palkkaavaa yritystä tulisi tukea taloudellisesti.

Turun Opiskelijoiden Sosialidemokraattinen Yhdistys TOSY ry esittää puoluekokoukselle, että

SDP vaatii valtiolta taloudellista tukea toista työntekijää palkkaaville yrityksille.

Puoluehallituksen lausunto

Aloitteessa esitetään valtiolta taloudellista tukea toisen työntekijän palkkaamiseen.

Suomessa yritysten määrä on kohtuullisen hyvällä tasolla. Suomalaisen yrittäjyyspolitiikan tuleekin keskittyä yritysten kasvuhaluuden lisäämiseen. Yritysten kasvua tulee tukea säilyttämällä yritysverotus Suomessa kansainvälisesti vertailtuna kohtuullisella tasolla sekä parantamalla verotuksen neutraalisuutta eri yritysmuotojen välillä. Elinkeinopolitiikalla on varmistettava myös aloittaville yritykselle hyvät toiminta- ja rahoitusedellytykset ideoiden jalostamiseksi uusiksi tuotteiksi ja yrityksiksi. Myös pienten yritysten mahdollisuudet tutkimus- ja tuotekehitystoimintaan on turvattava.

Lähtökohtana markkinaehtoisessa yritystoiminnassa kuitenkin on, että toiminta on niin kannattavaa, että työnantaja suoriutuu palkka- ja muista velvoitteistaan. SDP ei usko siihen, että verot laitetaan valtion maksettaviksi edes pienyrityksissä. Puolue on aktiivisesti tutkinut mahdollisuuksia edistää yritysten kasvumahdollisuuksia ja esimerkiksi arvonlisäverovelvollisuuden liikevaihtorajan muuttaminen liukuvaksi oli aikoinaan SDP:n aikaansaama uudistus. Inflaation seurauksena tätä rajaa voi olla syytä tarkistaa. Yksinyrittäjällä on myös tällä hetkellä mahdollisuus saada avustusta ensimmäisen työntekijän palkkamenoihin. Kokeilu on alkanut vuoden 2007 kesäkuusta ja se on laajentunut alueellisesti. Kokeilu on voimassa vuoden 2011 loppuun. Ongelmana pienyritysten tukemisessa on se, että kun tuki yrityksen kasvaessa pitäisi lopettaa, tulee tuen loppumisrajasta ylimääräinen kasvun este. Ongelmista huolimatta SDP suhtautuu lähtökohtaisesti myönteisesti pienyrittäjien aseman helpottamiseen.

Päätös

Puoluekokous pitää yritysten kasvumahdollisuuksien parantamista ja pienyrittäjien aseman helpottamista tärkeänä. Puoluekokous viittaa tulevaisuusasiakirjaan.

21. SDP ympäristöystävällisen ruokateollisuuden puolueeksi

Globaalisosialidemokraatit-GSD ry:n aloite

Suomi on EU15- ja pohjoismaiden päästövertailuissa häntäjoukkoa; vuonna 2007 Suomen taso oli 10,3 % vuoden 1990 tason yläpuolella, kun EU15 pääsi viiteen prosenttiin. YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestö FAO:n mukaan karjatalouden maailmanlaajuinen osuus hiilidioksidipäästöistä on 18%, kun lasketaan lihantuotannon kaikki ympäristövaikutukset rehujen kasvatuksesta tuotteiden kuljetukseen. Karjatalous tuottaa myös metaanipäästöjä, jotka nopeuttavat ilmastonmuutosta. Ravinnosta aiheutuu Suomessa noin neljännes yksityisen kulutuksen kasvihuonekaasupäästöistä.

Päästöjen alentamiseen on olemassa suuri keinovalikoima. Esimerkkejä ympäristöystävällisen ruokateollisuuden tukemisesta voisivat olla vähemmän ympäristöä kuormittavien ruoka-aineiden arvonlisäveron alentaminen ja runsaasti luonnonvaroja kuluttavien elintarvikkeiden valmistevero, ruokapakkauksiin liitettävät tiedot tuotteen ilmastovaikutuksista sekä esimerkiksi julkisten hankintojen kohdistaminen ilmastoystävällisesti.

Globaalisosialidemokraatit-GSD ry esittää puoluekokoukselle, että

SDP ja sen toimijat ryhtyvät määrätietoisesti edistämään ympäristöystävällistä ruokateollisuutta ottaen nämä tavoitteet huomioon kaikessa toiminnassaan.

Puoluehallituksen lausunto

Aloitteessa esitetään, että SDP edistäisi elinkeinopolitiikassaan ympäristöystävällistä maataloutta ja ruokateollisuutta.

SDP on kiinnittänyt eduskuntatyössä huomiota maatalouden ympäristövaikutuksiin. Suomen maatalous kuormittaa suhteettoman paljon vesistöjämme ja tuottaa kasvihuonekaasupäästöjäkin lähes saman verran kuin teollisuus. Tilanne ei voi jatkua tällaisena.

Toisaalta mm. ympäristöystävällisyys, luomutuotanto ja lähiruoka ovat nousevia trendejä kuluttajien parissa. Kulutustottumukset vaikuttavat suuresti siirryttäessä ympäristöystävällisempään tuotantoon. Asenteiden muuttamisessa koulujen merkitystä ei tule aliarvioida. Nousevien trendien hyödyntämisessä kaupallisesti suomalainen elintarviketeollisuus on toistaiseksi pärjännyt heikosti. Ympäristöystävällinen elintarviketuotanto voisi siis tarjota uusia kasvu- ja menestysnäkyymiä koko suomalaiselle elintarvikeketjulle. SDP:lle on tärkeää, että myös tuotantoeläinten hyvinvointia parannetaan.

Päätös

Puoluekokouksen mielestä elintarvikealan elinkeinopolitiikassa sekä maatalouspolitiikassa pitäisi kyetä nykyistä paremmin huomioimaan ympäristönäkökohdat. Ympäristöystävällisestä elintarviketeollisuudesta voi tulla oikeilla toimenpiteillä kasvava ala Suomessa.